

REVISTA NOASTRA

Publicație a elevilor Liceului "Unirea" Focșani * Seria a III-a, Nr. 4/iunie 1995

din cuprins: aniversări ♦ interviuri ♦ istorie
filosofie ♦ anchete ♦ divertisment
rebus ♦ muzică ♦ science-fiction

Cuprins

IN MEMORIAM

Eugen Ionescu 1

EMINESCIANA

Eminescu și Tagore 7

ANCHETA

Anchete indiscrete 8

MISCELLANEA

Cîteva sugestii de lectură - Mara de Ion Slavici 11

BALADICE

Miorița - osia spirituală a poporului român 12

POVESTEA VORBEI

A fost. Va mai fi? Iertare! 13

CLIO-HISTORIA MAGISTER VITAE

Opinii 15

GYMNASIUM

Lehamite... 16

PASI PE TERRA

Gheizerii din adîncul Oceanului Atlantic 16

ADOLESCENTA

Destin 17

Eternul feminin 18

Rubaiate 20

Ocroțiți visătorii 21

Visul -superstiție sau presentiment? 21

Despre adolescență, cu domnul profesor

Michael Rae 22

POESIS

Monica Olaru

Daniel Mangu

Diana Aludor

Dana Dascălu 23

MICROESEU

Idealul uman 24

Nisip 25

POESIS-MULTE FLORI SUNT

Mihai Mărgărit

Cătălina Țuluca

Lenuța Purice 26

CALEIDOSCOP

Ceremonia ceaiului 26

MUZICA

AXL ROSE așa cum îl știm - dar îl știm? 27

The Rolling Stones 28

DIVERTIS-CALEIDOSCOP

Legile lui Manu 29

Microenciclopedie 30

PARADOXURI

Perle 31

Concurs 31

Murphysme 32

Bancuri 33

Rebus 33

SCIENCE-FICTION

Be happy !!! 34

Flașnetarul 34

Concluzie 36

Om 36

EUGEN IONESCU

Născut la 26 nov.1909 (1912?) la Slatina din tată avocat român și mamă franceză. După nașterea copilului, familia se stabilește la Paris, unde acesta își petrece copilăria. În 1925, revine în țară pentru a-și face studiile, la București. Debutează în 1927 la *Revista literară a liceului "Sfântul Sava"*, iar debutul editorial și-l face cu volumul de versuri "Elegii pentru ființe mici", 1931. Publică eseuri și critică în reviste ca: "România literară", "Zodiac", "Vremea" "RFR" etc. În 1934, publică incendiarul volum polemic "Nu", premiat. În 1938, primește o bursă a guvernului francez pentru a-și da doctoratul în litere, pe care însă nu o fructifică. În 1941, se stabilește definitiv în Franța, lucrând într-o editură. Începând cu 1950, se consacră cu toată ființa teatrului, din acest an prestigioasa Editură Gallimard publicându-i șase volume de teatru. Altele i se vor publica pînă în 1981, pe lângă noi reeditări, stabilindu-i prestigiul de creator al teatrului absurdului, cu rădăcini recunoscute în Caragiale și Urmuz. În 1969 i se decernează Marele Premiu al Teatrului, iar în 1970 este ales membru al Academiei Franceze și e propus candidat al premiului Neustadt, corespondentul literar al premiului Nobel (1986). Antitotalitarist, detașându-se net de extremism, și, în general, de politică pe care o disprețuiește, este adept al Golaniei din Piața Universității ("Un golan de la Academia Franceză"). Lumi, 28 III 1994, "le Roi se meurt" (Regele moare).

Intellectual de opinie, de atitudine, are oroare de orice înregimentare, se războiește cu prostia și orice anchilozare, încorsetare, indiferent din ce direcție ar fi. În "Nu" se profilează deja contestatarul, iar în teatru, respingînd pe "cei mari" ca artificiali, insuportabili etc., își află precursori în Caragiale, Camil, "maestru de harțag și de idei" și Urmuz, cum am mai spus, dar și-n Antonin Artaud, cu teatrul cruzimii și supraréalist. Genial dramaturg, Ionescu a revoluționat arta teatrală, propunînd o viziune paroxistică a jocului de marionete, lumea apărîndu-i stranie, plină de angoase și contradicții. Scrie teatru, paradoxal, pentru că detesta teatrul! Sau *un anume fel* de a serie teatru, el propunîndu-ne un teatru al "dinamicilor contradictorii", ireal, dar cu un puternic impact asupra realității; "adevărul nu e apanajul realismului", "autorul propune probleme", iar "publicul va da răspuns la întrebările puse de autor", spune el într-un interviu acordat în 1967, cu ocazia prezentării piesei sale "Noul locatar" la TVR. Opera sa "vedea idei" în cele mai schiloade forme, propunîndu-ne "modele tari" ce "agasează spiritul bleg". Preia de la Caragiale "marea trăncăneală", automatismele, simptome ale schizoidiei,

surprinde demonetizarea comunicării prin Cuvîntul, care ascunde monstruozițiile unei lumi imunde, absurde, mutilate, în loc să le exprime pentru a fi vindicate. Lumea este un coșmar al paradoxurilor, iar teatrul îl reflectă, folosindu-se de umorul negru: "Să mergi adînc în caricatură, în grotesc, dincolo de palida ironie a spiritualelor comedii de salon. Nu comedia de salon, ci farsa, șarja parodică la extrem. Humor, da, dar cu mijloacele burlescului [...]. Să faci un teatru de violență: violent comic, violent tragic", să șarjezi tocmai pentru a face mai evidente contrastele. La Ionescu nu există "specii" dramatice, tragicul și comicul sînt aversul și reversul "spectacolului dramatic". Astfel, recomandă actorului "să recurgă pe un text burlesc la un joc dramatic și pe un text dramatic la un joc burlesc". Personajul însuși e un paradox încarnat, neavînd o identitate unică, distinctă, e interșanjabil, suferă avatururi, se estompează în anonimat. Înțelegem că autorul mimează și... minează teatrul tradițional, practicînd antiteatrul: "Nu mai există dramă, nici tragedie. Tragicul devine comic, comicul este tragic". Rîsul nu mai este menit să vindece moravurile, ci să dezmeticească, să trezească omul ce se refuză cu obstinație spiritului metafizic atrofiat. Teatrul trebuie să surprindă "tragicul existențial al eului fundamental": "Două stări de conștiință fundamentale sînt la originea tuturor pieselor mele [...]: ale fugitivului și greoiului; ale vidului și ale plinului de prezent; ale transparenței ireale a lumii și ale opacității ei [...]; neliniștea amestecată cu spaima se transformă în libertate [...]. Sînt, cel mai adesea, sub dominația sentimentului opus: fugitivul se schimbă în greoi; transparența în opacitate; lumea mă apasă; universul mă strivește [...]. Cuvîntul se sfărâmă" în delirante sunete dezarticulate, există o ruptură între cuvinte și ființă, cuvinte și lucruri, astfel încît absurdul este în elementul său pe scenă. La nivel de limbaj, el spulberă "cumintea" coerență ce falsifică... "cuminte" realitatea. Limbajul țîșnește cu atîta forță și vervă în clișee și truisme, încît devine el însuși personaj dominant pe scenă. Contestînd vehement teatrul tradițional pe care l-a caricat, îngroșîndu-i convențiile, E. Ionescu a uzat de situații paradoxal-onirice, grotesci, absurde, șocante, coșmarești, parodie a platitudinii nonsensului, servind astfel din plin "Le nouveau theatre". Ionescu reduce sistematic la absurd sau pulverizează în neant orice încercare de cristalizare a actului comunicativ, pe care-l bruiază ori de cîte ori tinde să ia ființă, îl schimonosește în veritabile discursuri ilogice, delirante, transformîndu-l într-un inutil, inert instrument: oratorul surdo-mut ("Scaumele"), iar "în Cîntăreța cheală era pur și simplu vorba despre

mirarea pe care o încercam față de această lume și de acești oameni care vorbesc, vorbesc fără să spună ceva". "Vidul cuvintelor" exprimă cel mai convingător neant al existențial. Criza acută a limbajului resimțită în acest veac este golirea de substanță, vidarea și uscarea limbajului ce și-a pierdut identitatea, s-a pierdut pe sine; dezrădăcinat fiind, el s-a uscat, fiind bun de rug: limbajul de lemn! Mișcarea halucinantă a acestui paralingaj ros de cancerul "marii trâncăneli" vede pare una din "metamorfozele" kalfiene sau caricaturile lui Goya. Dar "comment mettre de la lumiere dans des mots?". Tocmai "scrînteala" limbajului său de "miettes" (firimituri) îl face să scînteieze de spirit! Mai problematică este salvarea ființei umane degenerată, căzută în rutina gândirii, simțirii, percepției, scleroza automatismelor de marionetă, de robot, regresînd spre regnurile inferioare, spre mîzga amorfului, noroiul spleenului. Zborul este inevitabil frînt, e cădere (*Le Picton de l'air*). Personajele trăiesc "într-un timp încremenit și steril", întocmai personajelor din "Momente și schițe" sau cele din tîrgurile moldovenești unde "nu se întîmplă nimic". Personajul ionescian este strivit de Istorie și obiecte, trăind angoasa înstrăinării, a lipsei de sens, de identitate, de orizont, este o marionetă la discreția forțelor oculte, a tiraniilor și abuzurilor ce-l copleșesc, refuzînd să mai spere, să mai viseze, să mai lupte cu destinul absurd. Teatrul lui este simbolic, metaforele absurdului sînt reliefate, îngroșate cu putere, fiind mai concrete decît însuși concretul, circumscriind cu rigoare semnificații unice. Este pus la stîlpul infamiei prin aceste îngroșări caricaturale spiritul gregar, primitiv, agresiv, inept, impotent și care, nu numai că nu este capabil să se manifeste plenar, fertil, dar împiedică agresiv orice afirmare a spiritului uman! "*La Cantatrice chauve* are în mod pragmatic un caracter dinamitar: o tragedie a limbajului, impregnată de comicul absurd care va transporta demonstrația imposibilității comunicării pînă la ultimele limite. Priviți Cuvîntul, expresie a spiritului, a duratei umane, pare că ne spune Ionescu, e astăzi un cadavru, o scoartă sonoră, o fantomă. Golit de sens, vidat de substanță, nu mai transmite nimic. Inspăimîntate, poate, de singurătate, cuvintele se cheamă unele pe altele, alcătuiind cortegii livide, execută mecanic, fără suporturi emoționale, aceleași pantomime stereotipe, caricaturile vieții. Văzut din perspectiva ionesciană, comicul său de natură agresivă, constînd din intenții parodice și elemente de farsă, va difuza, în cele din urmă, o atmosferă în sine sa tragică: dezagregarea insuportabilă a personalității umane, instalarea vidului existențial. Comic simptomatic, clinic, care înregistrează dispariția implacabilă a amintirii, inaugurarea Morții. *La Leçon* va aduce o neliniște suplimentară cînd sugerează prezența transformării insidioase,

morbide, care are loc în însăși incinta eternității, intelectul uman. Psihicul dezarmat al epocii noastre se va modela după agenți malefici care-l asaltează clipă de clipă pentru a deveni el însuși patogen: lecție de vampirism intelectual din care se vor naște atîtea din monstruitățile istoriei contemporane. Istoria abandonată totalitarismelor imunde, nazismul și comunismul, explozii ale răului fundamental, atentate deliberate îndreptate împotriva inocenței lumii. *Rhinoceros* este, din acest punct de vedere, cea mai superbă demonstrație, de un caracter implacabil, aproape matematic, a transformării omului în fiară. După Orwell, literatura amenințată de sterilitate își redescoperă încă o dată demnitatea..." (*Lettre Internationales*, Nr.10/1994, "Un premiu pentru Dumnezeu", fragment din Raportul lui Iordan Chimet propunînd candidatura lui Eugen Ionescu la premiul Neustadt, 1986).

În întreaga sa activitate, Ionescu a fost chinat de întrebări, în centrul întrebărilor fiind Omul și condiția umană ("*Un homme en question*"). A găsit că cea mai potrivită formă de a-și pune întrebări, a problematiza este teatrul, iar "firimiturile" de la marele Festin, sînt preluate în eseu sau memorii. Întrebări, probleme și variante de răspunsuri, care, în loc să vindece, accentuează angoasa, complică. Astfel, alături de Heidegger, se întrebă "De ce există ceva mai degrabă decît nimic", întrebare care îl tulbură profund și, ca și în cazul lui Cioran, îi provoacă coșmaruri, insomnii. Atitudinea lui față de acest "ceva" este cea a filosofului: mirarea. Inșă nici aceasta nu e o soluție pentru că imediat această întrebare se complică astfel: "dacă există ceva, de ce există mai degrabă rău decît bine?" Este întrebarea unuia dintre primii oameni care problematizează existențial: biblicul Iov. "Nu celui care a făcut lumea se adresează Iov punînd întrebarea, ci dincolo de lume celui cineva pe care Iov îl numește Tu și care se ascunde". Este Întrebarea eternă de la Prometeu la Psalmistul argezian. Ceea ce frămîntă este că un creator, presupus perfect, a creat imperfect: "Ființa este oare o nereușită a celui Dumnezeu ascuns?". De ce oare în această lume singura "lege este absența legii"? Încă Iov încearcă să restabilească "legătura în direct cu Divinul", legătură ruptă odată cu păcatul originar, ieșind din Lege și intrînd în Fărădelegea Istoriei, ieșind, rușinos (alungați), din Paradis și intrînd în Iadul Istoriei. "Aparent, ar trebui ca angoasa[...] să fie cea care înlătură cu adevărat ecranul care-l ascunde pe cel care se ascunde", adică vîlul Mayei, fiindcă spaima aceasta nedefinită ne vine de diucolo. "Nevrotic este bolnav de adevăr". Eliberarea de angoasă, vindecarea ființei umane grav bolnave devine un leitmotiv al cărților lui E. Ionescu. Chiar în Istorie, după rușinoasa alungare din Paradis, "există două categorii de oameni: cei

care trăiesc conform metafizicii și cei care trăiesc conform politicii”, evident două categorii extrem de inegale, majoritatea preferând să trăiască concret, sigur, pragmatic, în Cetatea Istoriei, decât conectați la Cetatea Divină. Grav este că nu se observă că Cetatea Divină, metafizică, este dimensiunea de adâncime a celeilalte! Omul istoric, politic “n-are oroare de rău”, “teologii înșiși trăiesc conform politicii; este motivul pentru care religiile au atâtea dificultăți în a explica cum a pătruns răul în lume”. Nimeni nu-și dă seama, nici teologii, “că această lume este un scandal și că legile ei nu sînt legi, că ordinea este dezordine” și “nu fac decît să amplifice zgomotul și furia; au griji, dar le lipsește angoasa revelatoare”. Misterul ultim al lumii este de nepătruns, este o enigmă de nedezlegat ce nu suportă explicații vulgarizatoare, mutilante, unilaterale, iar Iov înțelege acest lucru acceptînd aparențele. Și totuși... “De ce”-urile nu pot fi reprimat: “De ce sînt condiționat, determinat “să nu înțeleg”? De ce numai răul evidențiază caracterul inalterabil al sufletului nostru?”. Condiția noastră este tragică tocmai prin incertitudine. Politica, viața tumultoasă în Cetatea Pămîntească este un puternic anestezie care amorțește Angoasa, dar n-o vindecă, ci-o agravează și o amîină sine die. În acest timp ea devine un monstru tot mai fioros, mai crud, Sfînxul ce-și cere un tribut din ce în ce mai greu de sînge, suferință, boală și moarte. “Moartea mă sperie dar mai ales mă umilește... pentru că este expresia finitudinii noastre”. “Creatorul nu-i dă lui Iov, adică nouă, cheia misterului Creației sale”. Ionescu percepe universul “ca o enormă farsă” a lui Dumnezeu, iar noi “intrăm în jocul lui Dumnezeu”, căci nu ne putem sustrage nici prin nepăsare, nici prin curajul de a îndura. Rîsul ar fi o soluție, căci totul este o stranie absurditate: “să rîdem dincolo de suferință. Umanitatea nu are viitor”, “este solitară în lume”, iar faptul că “sîntem o experiență unică”, ne conferă demnitate și un glorios “destin metafizic”, deci nu șîntem de plîns și nici “să nu ne plîngem de nimic”, căci nu avem nimic de pierdut. Omul este totodată absurd, idiot și genial”. Cînd credem că Ionescu s-a mîntuit prin rîs, indiferență sau resemnare, remarcăm o și mai spectaculoasă recădere în obsesia lui: “Lumea este insuportabilă”, din cauza violenței cu care răul, josnicia atentează la ființa unană. Profetia lui Rimbaud că “va veni vremea asasinilor” se împlinește cu brio astăzi, “asasinul, ucigașul este idealul nemărturisit al multora din noi”, scrie autorul, care găsește la tot pasul afirmarea Puterii prin Violență și Violenție. Crede că Puterea nici n-are alt mijloc mai... “inteligent” la îndemînă de afirmare decît Violența, Abuzurile, Teroarea. Ea își creează un sofisticat și perfid “aparat” de propagare a violenței și teroarei. Ionescu crede că “umanitatea nu mai poate să se suporte pe ea

însăși”, fiind evident Rea, iar “triumful violenței” e, în fond, “triumful autodistrugerii” prin răul ce-l conține în sine. Prin urmare, este mult mai adevărat că “Homo homini lupus est” decît reversul cunoscut, dar fals. Oamenii care nu știu să urască sînt rarissimi, dar “au parte de ură pentru că cei activi [cei pragmatici din Cetatea terestră] nu vor să-i lase în pace”. Ființarea tumultoasă în această lume e un anestezie inconsistent, în nici un caz un leac contra pesimismului, angoasei, disperării, pe care le amîină și care sînt din ce în ce mai greu de reprimat în uitare, ecranul sau platoșa de apărare nu mai sînt eficiente, iar rîsul este un penibil surrogat: “Nu poți rîde tot timpul”. Și apoi rîsul devine absurd, este descurajat cînd există atîta suferință. Amăgirea de care acel călugăr zen rîde în finalul vieții sale este relativizată de Durere care este foarte Reală, chiar dacă vine de la corpul de care se rușina Plotin. Nici erudiția nu este o soluție: “Cu cît citesc mai mult lucrări despre religii, cu atît mai mult mă afund”. Literatura, ca și vinul, sînt droguri ieftine și trecătoare. După ce efectul lor efemer trece, are loc prăbușirea sisifică din mine însumi în mine, deci din *sinele autentic* în cel *derivat*, uitînd că, de fapt, aceasta este *amăgirea*. Și atunci? Enciclopedismul egoist este infinit mai periculos decît ignoranța altruistă. Să rîzi, să rîzi (“cînd teribilul izbucnește în rîs”), dar acesta nu este decît straniul “rîsu-plînsu” stănescian, este un rîs disperat ce oricînd se poate metamorfoza în revolta prometeică: “nu pe oameni trebuie să fie supărați oamenii. Ci pe Creatorul lor[...], a protesta în colectiv împotriva Creatorului”, căci: “Sîntem cu toții niște “Iov””, aflați “la mijloc de rău și bun”, la cheremul celui “faimos pariu cu Satana” al lui Iehova, chiar dacă Dumnezeu a încercat să-și răscumpere greșeala creîndu-l ulterior pe Isus Hristos. Aici E. Ionescu se află pe tărîmul lui Blaga din “Lumina Raiului”, “Meșterul Manole” etc., și, evident, nu se arată mulțumit, găsindu-l un artificiu naiv, o găselniță puerilă. Faptul că societățile umane se clădesc pe false premise, false temeuri, le face vulnerabile și-i provoacă o permanentă boală existențială, un sfîșietor dezgust: “Astăzi, Diavolul are mult, mult mai multă experiență și poate construi societăți întregi pe minciuna devenită infinit mai subtilă”. De aici și pînă la urletul disprețuitor: “Jos politicienii”, nu-i decît un pas: “Cum e posibil — scrie el în spiritul lui Platon și al lui Camil Petrescu din “Doctrina substanței” — să se dea conducerea lumii politicienilor? Cum e posibil să nu se dea conducerea lumii savanților și moralistilor?” sau filosofilor, am adăuga noi, în consens cu Platon. “Savanții devin servitorii politicienilor, aceste ființe primare prin vitalitate...”, iar într-un articol inedit, adresat revistei “Lumea” în 1965, dar cenzurat, scria: “Nu funcționarii schimbă lumea[...] Scriitorii, artiștii, filosofii sînt cei care au schimbat și mai pot încă

schimba viitorul: ei doresc, disperă, speră, critică, imaginează, presimt, prevăd, acționează[...]. Ceea ce artiștii vor și simt este justificat de filosofi, executat de oamenii de știință, instalat de oamenii de acțiune, administrat de funcționari. [...] Când o dorință devine administrare, trebuie să apară altă dorință, cea veche este deja depășită, a intrat în realitatea dogmatică pe care funcționarii [lepra birocratică și politică] vor s-o păstreze cu orice pret, căci ei se hrănesc din dorința moartă, care nu mai este decât dogma zdrobitoare și sufocantă". Politica este o patină alimentată de ideologii pro domo care justifică cele mai incalificabile ineptii în numele cărora "oamenii înnebuniți de politică [...] se masacrează individual și în colectiv cu cuțitul, cu ciocanul, cu cizma, cu pistolul, cu mitraliera, cu bombe, de forță explozivă mică, mare sau enormă". Șefii bolnavi și "prizonieri ai miturilor defuncte", împiedică progresul, "întreaga gândire este prizonieră" acelor dogme primare, instinctive, regresive: "Trei sferturi din omenire sînt conduse de nebuni", "trebuie să vină timpul cînd oamenii de știință sau savanții vor decide". Prototipul, "arhetipul tiranului" absolut este Stalin. "Istoria" îi dă dreptate lui Stalin care, din crimă în crimă, din masacre în masacre, din înșelăciuni și minciuni în înșelăciuni și minciuni, a făcut din Rusia primul sau al doilea Imperiu din lume. Ca și cum Istoria ar avea vreun sens! Ca și cum s-ar putea sacrifica spiritualul Istoriei! [...] Istoria este vulgară. Dreptatea nu este de partea celui mai puternic". Stalin, ca și Hitler, sînt figuri jalnice, diabolice, "ce se insinuează în Istorie, [...] pe care Istoria îi folosește [...] foarte des [...]". Grotesc și derizoriu, ca și Hitler, și totodată tragic, un biet birocrat ce "se ocupă de fleacuri", "prizonierul Partidului, al imensei carcase a Administrației" (o adevărată Caracatiță ce-l transformă pe Dictator într-o păpușă monstruoasă, manevrată de forțele răului), el însuși veritabilă "floare a Răului", "Stalin este expresia a ceea ce este [mai] monstruos în noi toți". Ionescu se ocupă cu meticulozitate clinică aproape de latura monstruoasă a omului, cea care face posibili, ba chiar îi susține cu o secretă, o mai mult sau mai puțin voalată simpatie, pe monștri: "Au existat mulți mici Hitleri, gardienii din lagărele de concentrare, căpeteniile SS. Au existat mulți mici Stalini, există încă, ce conduc lagăre de concentrare sau doar colhozuri...", deci mărunței mari tirani, zbiri, ciocoiășii mafioți locali, care fac zile fripte celorlalți în numele legii junglei, a unei sadice sete de putere și de avere! "Dați puțină putere unui om și, deja, tînde să se dezvolte în el tentația de a abuza de ea. Dați-i puteri depline și iată-l tiran. Și asta, în numele ideologiilor celor mai generoase aparent. Aparent, pentru că, îndărătul ecranului ideologic, se naște, trăiește, se dezvoltă iraționalitatea crimei". Tentația crimei există în fiecare individ uman, altfel n-ar degusta cu atîta voluptate subprodusele

pseudoculturale care fac apologia crimei și numai frica îi împiedică pe cei mai mulți să o comită, dar dacă se drapează în faldurii unor principii frumoase, "sacre", care le asigură impunitatea sau imunitatea, "în spatele celui mai tare, trupa numeroasă" comite fîresc, cu plăcere sadică chiar, cele mai odioase crime, fără nici un resentiment sau mustrare de conștiință, convinși că o fac în numele "ideologiei triumfătoare", al unor "sfînte idealuri". Cel mai adesea religii onorabile sau ideologii devin pretexte, un pericolos drog sub influența căruia se comit cele mai oribile crime, iar "Statul este scutul crimei", "justifică crima", abuzurile, reprimarea libertății. Paradoxal, acești pigmei nici în clipa morții n-au remușcări: "Cînd Stalin se află în fața morții, el își închipuie că a procedat bine". Ei bine, E. Ionescu trage semnalul de alarmă, acuzînd în același timp. El ne atrage atenția asupra celor ce trăiesc conectați superficial la o singură și efemeră Cetate: cea Terestră, crezînd-o Unică, creîndu-și idoli sau devenind ei înșiși idoli, semizei, pretinzînd cu nerușinare de impostori deșănțatul cult al personalității, croindu-și ideologii, legi ale bunului plac, în numele cărora cred că totul le este permis, dîndu-le iluzia că ei pot pe Pămînt ceea ce numai în Cer e posibil. Asta nu poate fi decât o gravă boală psihică intratabilă deocamdată, din păcate. Fostul seminarist, candidat la teologie (sic!), Stalin, ce devine cel mai habotnic ateu (crezînd *mistic* în fantome utopice!), unul din cei mai fanatici criminali ai umanității în numele "politicii pentru politică", constată "candid", după ce a legat ideologia comunistă de abatorul gulagului, că, "în final, moartea este cea care cîștigă". Politica ar trebui să fie "organizare a răspunderilor umane posibile în Cetate", iar "politicienii trebuie să fie doar distribuitori de confort", buni administratori, gospodari ai Cetății, or, ea este o uriașă risipire în prozaismul ființării, separîndu-i și învrăjbîndu-i pe oameni, înregimentîndu-i în partide, "acel umăr la umăr al fanaticilor orbi. Fanatismul este orbire", sectarism, mutilare, ce urîțește prin exacerbări ale unor aspecte în detrimentul tuturor celorlalte, limitînd și generînd monstruosul, invalidînd Armonia Omului Integral în Cetatea Integrală: Terestră și Cerească. Politica actuală administrează haosul (convenabil!) pe care însăși îl produce prin înstrăinarea de la propria menire, bulversarea ierarhiei valorice, permițînd detumările valorice. "Statul...violent și intolerant", ce concentrează excesiv puterea, a devenit "o mașină enormă [de tocat carne, care-i măcelărește] care-i strivește [rece] pe indivizi", "Statul este moartea", "este mecanică aplicată asupra a ceea ce este viu, dar cu acea forță care duce la omogenizare ["egalitarism"]", la entropie, la moarte". Statele se mențin prin violență, teroare și perfidie organizate și legiferate: ideologii apărate fanatic, impuse prin propagandă

deșănțată, servicii secrete, armate pentru interior și pentru exterior: "aceste mașinării enorme... se agresează reciproc. Ele sufocă individul și libertățile acestuia". Politica este egoism de clan, iar clanurile animate de tendințe și interese opuse, sfîșie, dezbină Cetatea, o fisurează din toate încheieturile, spulberînd-o în final. Principiul "divide et impera" funcționează și la acest nivel. Eugen Ionescu, declarat antipolitic, este "reacionar pentru că reacționează" și a făcut el însuși politică "pentru că a fi împotriva politicii înseamnă tot a face politică". Este o mare conștiință ce luptă cu Răul și Absurdul, întocmai Sfîntului ce luptă cu balaurul. În spiritul caragialianului "sînt enorm și văd monstruos", el susține: "Văd prostia mediocră, sînt orb față de inteligența superioară", "Răul este principiul acestei lumi" afirmînd o disperare neputincioasă față de "paralizia în fața răului și puterea hipnotică de care dispune ucigașul". Il doare și existența acelei ierarhii axiologice inversate cu forța, "la putere fiind oamenii cei mai conformiști, cei mai puțin apti să gîndească", dar și ceilalți, "victimele", "sînt surzi și orbi. Oamenii nu mai au simțul valorilor obiective". "În momentul de față, noi nu avem puncte de vedere nobile pentru că lumea este înnebunită de politică", este îndobitocită, acaparată fanatic de himere. "Să depolitizăm cultura și să-i culturalizăm pe oamenii politici" spune sentențios autorul, căci "cultura îi naște pe oameni, politica îi separă", iar "dictatura ucide cultura". În lumea noastră despiritualizată (Estul bîntuit de materialismul utopic al celui mai mare utopist al ultimelor secole, Karl Marx, iar Vestul de materialismul pragmatic, ambele atee), cultura autentică, acum veritabilă Cenușăreasă, este "Arca" ce ne-ar putea salva și mîntui. Se teme de utopiile care schilodesc în numele unor intenții nobile: "Utopiile sînt demonice. Un dictator se adresează colectivității, Dumnezeu se adresează fiecăruia dintre noi. El nu are drept interlocutor pe toți indivizii, ci pe fiecare individ în parte". "Omul nou" este una dintre cele mai teribile utopii... A-l schimba pe om, înseamnă a-l suprima ca ființă care se teme și speră", a schilodi creația divină conform unor planuri prea omenești, a-l despiritualiza. Mitul biblic al lui Iov apare ca un leitmotiv în gîndirea ionesciană: "Mă simt Iov și rămîn la întrebarea fundamentală: "Ce aveți cu mine?", simțindu-se asaltat și agresat de ineptie. Autorul crede că lumea este "un fel de farsă enormă pe care Dumnezeu a jucat-o omului", de unde grotescul, absurdul existențial. "Povestea este de neînțeles fără demonologie... Oamenii seucid între ei pentru că lumea este prost alcătuită [...] Nu e greșeala lor. Ar trebui să ne adunăm cu toții pentru a protesta împotriva Creatorului... Cred că diavolul rîde cu poftă". "Să acceptăm jocul lui Dumnezeu..., am impresia că acceptăm jocul diavolului și că participăm la demonism...". "Ce

glumă..., "Ce nemaipomenită harababură!": "Dumnezeu îi permite diavolului să se lege de Iov, ... să-l ispitească pe Iisus...". "Există Dumnezeu sau nu?... Cred că există un Dumnezeu ascuns și un creator gîngav de rangul al doilea, "Demiurgul rău", un demon care a făcut lumea aceasta șterpeland cîteva secrete ale Dumnezeului ascuns. Lumea aceasta a fost făcută fără permisiunea Sa. Este evident că trăim în dezordine. Este evident că sîntem pradă Răului cu Rmare...". "Dacă Dumnezeu nu există, atunci totul este permis" (Dostoievski). Binele și răul au același suport. Secolul XX stă sub semnul nediferențierii dintre Adevăr și Minciună, "hotarul nestatornic" dintre ele este extrem de delicat, depinzînd unde pui accentul, iar pentru deosebire, întru distingerea similitudinilor ce pot amăgi, trebuie minte clară, profundă. Or, singurul lucru care și l-au dorit marii maeștri ai mistificărilor acestui secol (comuniștii, fasciștii, tiranii de tot felul) a fost să nu se mai facă deosebirea între Adevăr și Fals, demonstrînd încă o dată că acest secol este sub domnia diavolului, sub semnul gravelor confuzii! "Antichristul poate lua naștere —Umberto Eco— chiar din credință" fanatică, sectaristă, mutilantă, platoșă a egoismului pătimaș. Întrebări precum: Cum pot coexista în aceeași epocă savanți atît de mari și Amin Dada, cum pot coexista Raymond Aron și Bokassa, cum au putut coexista Einstein, Stalin și Hitler? ș. m. a., care paralizează pur și simplu, ca și întreg "zgomotul și furia" existenței: "Nu numai că seucid între ei, dar *vorbesc, vorbesc!* cît zgomot, cîtă oboseală!", cîtă vînzoleală inutilă... "De la un capăt la altul al planetei, seucid unii pe alții. Iși imaginează că au motive", dar "ei nu știu cu adevărat pe cine sînt supărați". "Infernul este aici, această existență este infernul. O favoare ne este acordată totuși, aceea de a nu fi tot timpul conștienți de asta". Impresia absurdului existenței, inutilității (de la Euripide, Sofocle, Shakespeare doar "cîțiva mari au spus totul"), duc la angoasă. Omul este desfigurat de Rău, Fals, Utopii, a devenit un monstru: "Nu detest oamenii, mi-e frică de ei"! Il obsedează mai ales urîtenia oamenilor politici (Brejnev), care au responsabilitatea de a îndrepta Răul Istoriei și n-o fac, dimpotrivă-l slujesc demonic. Pe E. Ionescu îl obsedează Apocalipsul. Criza culturii și umanismului nonspiritual (tip Camus), tot mai acută, pune în cumpănă însăși existența civilizației umane. Nu poți clădi o civilizație, decît ca neautentică, deci șubredă, grav tarată, bolnavă, dacă nu-i pui ca temei o morală cu adîncimi metafizice, eterne! Cum nu există mai multe adevăruri, așa nu există mai multe morale, decît în imaginația bolnavă a celor ce vor să mistifice, să deruteze, să dezorienteze ființa umană în scopuri oculte: "Toți antiumaniștii atei sînt obsedați de morală. Dar cum poate fi posibilă morală fără o

renaștere a metafizicii?...". Deci nu există coduri morale ale Cetății Terestre a lui Creon, ci Codul etern-uman al Cetății Divine, complementare, a Antigonei! "Adevăratele mituri sînt arhetipurile, structurile esențiale ale gîndirii. Miturile politice sînt mituri false, fără rădăcini pentru că ele nu au baze...". "Sîntem acum în căutarea principiilor eterne de comportament care ar putea conferi o morală politică și ar putea chiar s-o orienteze spre metafizică. Alternativa contrară este moartea omului", a umanității, căci principiile fundamentale, astăzi pierdute, sînt temelii etern al umanității. "Umanitatea nu trăiește decît prin cultură". "Nu poate exista viață, [...] fără metafizică și fără spiritualitate. Cultura trebuie să fie axată pe metafizică și pe spiritualitate". Chiar dacă, angoasat, pare "profet" al Apocalipsei, afirmînd că, "nu sîntem aici decît în trecere" și că "nu putem fi fericiți decît dacă ne dezinteresăm de toate", aceasta nu-i decît o mască de frondă a celui ce se implică prea mult! În ciuda disperării ce-l cuprinde, știe că în adîncimea metafizică a lumii ar putea fi salvarea noastră. Marea întrebare este: Cum? Deși găsește permanent "motive noi de disperare": urîtența dezolantă a lumii, monomaniile fanatice ce copleșesc ființa, orbînd-o și... înrobînd-o, "confiscînd-o", "totuși există ceva reconfortant...: există peste secole și secole o identitate umană care se perpetuează. Este reconfortantă pentru că dovedește că omul nu poate fi desfigurat și că există o constantă", sînt *acele valori etern umane* ce nu pot fi mistificate, "omul nou", fiind un homunculus, o efemeridă monstruoasă, o himeră a unor minți grav bolnave". Stranițetea existenței, ce-i apare în fiecare zi, dîndu-i angoasa, este contracarată de aceste permanențe care dau o iluzie măcar de siguranță în această lume proteică și imperfectă. Șansa "bătrînului om" de a supraviețui este să se "trezească": "Numai arta și filosofia, numai întrebările vii pot ține trează umanitatea și pot împiedica sufletul să ațipească"; evident, "somnul rațiunii naște monștri". Preocupat de "motivul ororii", n-a putut ocoli, desigur, acest "motiv" la români, căci ar fi naiv să idealizăm mioritic, uîfînd, de n-ar fi să dăm decît două exemple presărate în timp: Ţiganiada (Mineriadele!), Ciocoi vechi și noi (Mafia)... Cultura este "un paravan care ne ascunde nouă înșine propriile noastre spaime în fața mizeriei, dezgustului, tristetilor, neliniștilor, mai cu seamă în fața morții", iar "arta contemporană este în mare parte depozitul, muzeul disperărilor noastre". "Religiile și-au pierdut puterea de a consola și puterea de a lumina.... Nu mai au soluții sau răspunsuri. Totul este epuizat. Totul este dezvăluit... [inclusiv corpul uman]. O scînteie și incendiul universal se propagă", "tinerii se droghează pentru că le lipsește un ideal, pentru că viața nu mai are sens, muncitorii își detestă munca... hrana terestră

lipsește în trei sferturi din lume, hrana spirituală lipsește lumii întregi", iar "criza culturii favorizează setea de putere, politizarea extremă...", "sloganul "este interzis să interzici"" este transformat de tirani în altul "este interzis să nu interzici, nu trebuie decît să interzici". "Bucuria este înlocuită cu distracția... Am uitat ceea ce trebuia să fie contemplarea...", "prospețimea mirării... de copil, care ar face lumea la fel de tînără și pură ca în prima zi a creației. Ar trebui să învățăm din nou uimirea". "În locul eliberării sperate, politica a devenit angajare fanatică și obtuză, refuz al oricărei critici și al oricărei îndoieli. Politica nu poate exista fără sprijinul unei anumite filosofii", altfel devine fanaticism și cinism ghidate de "vitalitatea biologică" sedusă de imperium mundi și iluzia prostească a puterii, care provoacă lupta crîncenă. Insuși Occidentul n-are o credință care să-i ofere rațiunea de a fi, o motivație, omul neputînd trăi fără să-și pună "problema rosturilor sale ultime", locul ființei în lume. Meditația tragică asupra unui Dumnezeu care se ascunde este tragedia unei umanități întregi care se caută și nu se găsește decît relativ, efemer, parțial. Arta "este rezervoarul inconștientului colectiv în care se află comoara... spiritului uman...", "leagă totodată lumea noastră în structurile ei esențiale cu ceea ce se află dincolo de lume". A nu-ți pune probleme este o alienare, iar cînd ți le pui, o faci în speranța unor răspunsuri, iar "arta ne conduce dincolo de noi înșine, pînă-n pragul misterului, sub aspect afectiv, spiritual și științific..."; "da, Arta îl conduce pe om de mîna, prin cuvînt, prin muzică, chiar la sursa misterului. Ca spirit... este o cale religioasă paralelă cu religia". "Arta este în mod fundamental interogativă. Această interogare este deja un început de răspuns. Pentru a ne restitui nouă înșine, arta ne scoate din noi înșine, ne pune față în față cu noi înșine, cu enigma", ea adîncește în mister, conferind și omului suficientă adîncime metafizică pentru a distinge între aici și dincolo prin exercițiul contemplării profunde, în timp ce politica este o risipire pătimașă în prozaismul ființării. Arta ajută la o situație a omului în lumea semnificațiilor. Opera este o ieșire din "criza de angoasă". Deși frămîntările umane eșuează în descoperirea de semnificații definitive, fuga de grotesc, absurd, nonsens se obține prin evadarea în creație, în indiferență, nepăsarea absolută. "Indiferența nu e singura soluție etică, există și mirarea permanentă, o mirare fără judecăți". "marea trîncăneală" ce face dialogul obscur, "orice explicație ne blochează într-o definiție", deja "înseamnă cultură...". Cultura autentică este mica mare consolare ce-o încearcă marele căutător. "Sfîrșitul există la început", ar putea fi motoul acestui eseu, care este rezultatul unei lecturi "ionesciene", "pe dos", de la sfîrșit spre început, a cărții "Un homme en question", apărută în 1979 la Editura Gallimard, iar la noi la Humanitas, în 1994.

EMINESCU ȘI TAGORE LA ȘCOALA LUMII

O coincidență biografică, un fapt care a stat la baza culturii lui M. Eminescu și a lui R. Tagore și care la rîndu-i a determinat destinele culturale ale țărilor lor, merită atenție și reflecție. Așa cum se știe, la 13 ani Eminescu "schimbăse lumea școlii pentru școala lumii" (G. Munteanu, *Eminescu și eminescianismul*, Buc., 1987, p. 90). Tot așa procedase și Tagore, și la aceeași vîrstă. Climatul deprimant al școlilor de atunci crease o antipatie în mintea micului Rabi. După ce a schimbat patru școli în șase ani, a refuzat categoric să mai meargă la școală, care îi părea ca o închisoare sau un spital. Fiul căminarului Eminovici a fost ceva mai silitor, căci a rezistat șapte ani la Cernăuți, fie și de dragul "bătrîmului dascăl". Singura informație despre realizările lui Rabi la școală, pe care o aflăm din autobiografia sa, este că o dată luase cea mai mare notă la limba bengali, limba sa maternă. Ne amintim că la Cernăuți, Mihail "era strășnic la limba română" (G. Călinescu, *Viața lui Mihail Eminescu*, Buc., 1964, p. 56). Intenția tatălui lui Rabi de a-l educa acasă cu ajutorul unui meditator nu avusese nici un succes pînă cînd nu s-a găsit un dascăl capabil să aprecieze talentul elevului. Acesta l-a inițiat în lumea clasică indiană și europeană, punîndu-l să traducă din operele lui Kalidasa și ale lui Shakespeare. Mihail însuși a început școala lumii într-un mod cu totul altfel, cînd dispărînd de acasă fără nici o urmă, cînd cîștigîndu-și singur existența, purtîndu-și cu el tot timpul un geamantan plin cu cărți. Tagore a scris primele versuri la șapte-opt ani, de-aflînd în paginile unei reviste la 13 ani. Eminescu a debutat la 16 ani, dar începuse să scrie cîtuși de înaintea. Din septembrie 1878 pînă în februarie 1890, Rabindranath a stat în Anglia asistînd la unele cursuri universitare la Londra. Deși s-a întors în țară fără nici o diplomă, tînărul își utilizase popasul în străinătate prin aprofundarea culturii și artei, mai ales a muzicii europene. Anii de studii universitare ai lui Eminescu la Viena și apoi la Berlin au fost folosiți în adîncirea, între altele, a culturii vechiului Orient — Egipt, India, China. Studiile în străinătate le-au slujit celor doi să-și lărgescă orizonturile prin cunoștințe despre cealaltă parte a culturii indo-europene. Întors în țară, Tagore s-a dedicat întru totul creației artistice — poezie, muzică și dramă. Ceva mai tîrziu i-a trebuit să stea într-o regiune înzestrată cu mare frumusețe naturală. Într-o completă izolare de mediul urban, în corabie pe rîul Padma, singurătatea contemplativă i-a oferit ambianța cea

mai viabilă pentru evoluarea geniului său poetic. În numeroase scrisori redactate de acolo, Tagore a subliniat afinitatea sa cu natura, precum și rolul naturii în formarea conștiinței sale artistice. "Numai atunci cînd stai aici înțelegi cît de uluitoare de mărețe sînt fenomenele universului. Dimineata, soarele vine dinspre Răsărit și deschide încetîșor fila unei cărți uriașe, iar la sfîrșitul zilei, seara, o întoarce tot atît de încet dinspre Apus. Ce minunată e scriitura aceasta! Rîul îngust, ostrovul întins pînă în zare și malul pitoresc de la marginea rîului — colț neglijat al Pămîntului — ce școală mare, liniștită și singuratică a lumii! Cuvintele mele ar suna ca o "poemă" în capitală, dar nu și aici" (R. Tagore, *Scrisori rupte*, trad. A. Bhose, Buc. 1978, p. 16). O insulă asemănătoare și-a închipuit Eminescu pentru Euthanasius, care îi scria lui Ieronim: "Este o frumuseță de zi acum cînd îți scriu și sînt atît de plin de dulceata prea proaspătă a zilei, de mirosul cîmpiilor, de gurile înmiite ale naturii, încît pare că-mi vine să spun și eu ce gîndesc, ce simt, ce trăiește în mine. Lumea mea este o vale, înconjurată din toate părțile de stînci nepătrunse cari stau ca un zid dinspre mare, astfel încît suflet de om nu poate ști acest rai pămîntesc unde trăiesc eu. (...) O bucată de cer am numai, dar ce bucată! Un azur întunecos, limpede, transparent și numai din cînd în cînd cîte un nourel alb ca și cînd s-ar fi vîrșat lapte pe cer. (...) Imblu la școală. Știi la cine: la albinele mele. Am părerea cum că toate ideile ce plutesc pe suprafața vieții oamenilor sunt creții ce aruncă o manta pe un corp ce se mișcă" (*Cezara*). Personajul eminescian se gîndește la o "școală" social-politică, pe cînd autorul indian face asociere între gîndirea umană și fenomenele cosmice. Fiecare în felul său caută învățătură de la natură. Semnificativă este observația lui Euthanasius: "Eu, mulțămîtită naturii, m-am dezbrăcat de haina deșertăciunii". Amîndoi poeții au recurs la școala lumii, mai ales la natură, poate pentru că au fost conștienți de firea lor sensibilă, de talentul lor poetic prin care se deosebeau de cei de la lumea școlii. Au știut să prețuiască acest har, au avut grijă să-l cultive, au simțit în sinea lor că, poet fiind, le-a fost hărăzită o altă soartă decît omului obișnuit. Deși cantitatea scrierilor de gazetar ale lui Eminescu întrece cu mult pe cea a poeziilor, el singur se considera poet. Și Tagore a avut activitate multidimensională, dar în ochii lui el a fost mai întîi de toate poet. De altfel, proiectate pe ecranul posterității, imaginile lor ca *POET* sînt cele mai strălucitoare. *Amita Bhose - India*

ANCHETE INDISCRETE

Una din cele mai dorite rubrici ale revistei a fost ancheta. S-au și realizat câteva, însă neprelucrate, nefinisate, din păcate. Cum sîntem datori să dăm curs preferințelor voastre, vom răsfoi printre răspunsurile date la câteva din întrebările "anchetatorilor" noștri.

Astfel la întrebarea în ce raporturi se află cu lumea, unii au răspuns că "nu știu încă pe ce lume se află" sau "nu am dat încă cu capul de pragul de sus", "gîndiți-vă la ce ar simți un pitic în fața Everestului!", "lumea mă sperie puțin", deci un început de angoasă(!). Pe mulți lumea aceasta îi dezamăgește pînă la silă, lehamite, greață sau chiar disperare: "speriată, dezorientată", "lumea mi se pare urîță, zgomotoasă", "mă simt ca într-un sat murdar", "lumea este rea și cu mă consider o neînțeleasă, mi-e foarte greu să mă integrez ei", "e foarte greu să fii adolescent azi". Nu pot suporta "răutatea celor din jur", egoismul, meschinăria, chiverniseala; "văd lucruri care mă dezgustă, lucruri făcute de... oameni!", "dacă lumea preferă să trăiască în halul acesta, mă abțin!", "nu sînt făcută pentru acest secol..., e prea multă libertate și nerușinare", "probabil că ar fi necesară o închiziție a sufletului"(sic!). Aici -- o mică paranteză în legătură cu conflictul dintre generații. Acest conflict se acutizează în perioadele de criză și acum este deosebit de virulent, atît între părinți și copii, cît și între educator, în general, și educat. În concepția unor adolescenți, adultul este vinovatul, el este inadaptable (la ce?!), întrucît el ar avea experiență(!), însă adolescentul nu conștie să se conecteze la acea experiență pe care o contestă. De aici consecințe dintre cele mai grave. Adolescența este un pas înainte al umanității cu condiția să fie receptivă la tradiția strălucită a acesteia și să aducă o "foaie nouă de adaos/la cartea veșnicului mit". Receptiv la nou (și ce nu este nou pentru el?), este exigent cu sine și cu cei din jur, dar nu este un nihilist, teribilismul, frouda, contestarea avînd limite. Cere adultului să-i fie călăuză, să-l ducă mai sus, ignoranța din partea celor mari dîndu-i o stare paradoxală. Conflictul ar trebui să apară în cazuri de ignoranță crasă, de severitate ieșită din comun sau conduită prea tolerantă, delăsătoare din partea adultului ori dintr-un conservatorism ruginit. Conflictul este de cele mai multe ori fără suport, ele avîndu-și originea în răbufniri necenzurate ale unei trufii nestăpînite. La această vîrstă există o mare disproporție între maturizarea fizică și rămînerea în urmă a celorlalte componente ale ființei ce se maturizează mai greu. Aici este epicentrul conflictului: este un conflict interior, în primul rînd. Nu este de conceput progres fără colaborarea și ierarhia generațiilor, o ierarhie axiologică la urma urmei! Disputa de dragul

disputei, fără argumente, duce la lipsa comunicării, liberalismul excesiv duce la libertinism de avangardă, benefic doar în cazul adolescenților dotați, în alte situații el putînd degenera în ce este mai grav. Adolescenții trebuie să știe că nu pot face chiar ce vor ei, chiar dacă sînt și părinți abuzivi care le comandă aprioric destinul, li-l fixează pînă-n cele mai mici amănunte, neținînd cont de dotarea, înclinațiile reale ale copiilor lor, de părerile lor! În dependența firească a copiilor față de părinții lor nu intră neînțelegerile din lipsa de cunoaștere perfectă, corectă a copilului de părintele ignorant, despot. Nonconformismul, excentricismul în sine nu sînt rele, dorința de originalitate fiind normală pînă la o anumită limită, în conduită însă trebuie ținut cont că există un *cod etern uman* ce nu se schimbă după modelele capricioase. Manifestarea viguroasă, exuberantă a adolescenței nu eludează bunul simț. Educația nu este univocă, educatorul, educînd, se educă pe sine; dar nu trebuie căzut în paradoxul: *cine cui dă* sau mai simplu *cine pe cine trage de urechi*?!... Evident că-n feed-back-ul educator-educat și educatorul primește prin reflexie, dar de aici și pînă la trufia, aroganța lui: "Părinții mei mă ascultă pe mine" este o cale astronomică! Lipsa de comunicare rezultă din incompatibilități. Tinerii sînt deschiși la altceva, în timp ce maturii nu reușesc să se rupă de prejudecăți, ceea ce-i derutează, îi bulversează pe tineri, neexistînd practic dialogul. "Diferă multe concepțiile... Apoi este moda cu excentricitățile ei: franjuri, tăieturi, lanțuri, piele, cît mai larg și cît mai lung, combinații de genul mătăsii și bocancilor purtați și pe timp de ninsoare, dar și pe caniculă. Ieșind astfel pe stradă te lovești de protestele mari și grave, chiar violente ("niște golani"), ale vîrstei a II-a și a III-a. Așa că este foarte greu să știi cum să te împarți ca să fie bine", "mă simt ca o algă uitată din valul luminii" sau "mă simt ca un om pe marginea mării. Să înot? Mă voi pierde în lume. Și nimeni nu vine să-mi spună: nu e greu, încearcă. Atunci știu că voi reuși", spune cîștigătoarea "topului" celor mai interesante răspunsuri date, P. D., XI G! "Ești ignorat, toți te consideră copil; cei care te iau în seamă sînt considerați nebuni", dar există și opinii contrare, în "postura" de adolescent e mult mai multă libertate: "în postura de copil toți sîreau cu sfaturi, cu "educația model", fără a avea dreptul la părerii". "Aș vrea ca și cei de vîrsta mea să fie mai buni, mai generoși", să nu mai fie "arogați pînă la trufie, ascunși, vorbind urît despre mine". Puși în situația de a reforma școala, majoritatea refuză sistemul de învățămînt actual, "ruginit", învechit. Este criticat sistemul, instituția, profesorii depășiți, dar și elevii "snobi" care ocupă locuri nemeritate: "aș prefera

mai multă disciplină, iar elevii să fie mai competitivi”, „Liceul „Unirea” a fost visul meu de când am realizat că trebuie să fac un liceu, mă reprezintă: când e distracție, ne distrăm, când e de învățat, învățăm”, dar și păreri incomode, nonconformiste: „cam lipsește spiritul de unitate, contrar numelui”, „ar trebui să fie mai modern, profesorii să aibă o mentalitate mai tinerească”, „aș schimba ceva profesori mai ai dracului”, „... și depășiți”, „aspectul interior este sumbru, de cazarmă”, „în curînd o să se năruie”, „i-aș conferi un aspect tinerec, cu clasele decorate mult mai vesel”, „aș schimba totul, pentru că-mi place luxul”, „e un liceu serios, însă l-aș prefera mai gen „Bayside School”, „l-aș înzestra cu calculatoare moderne, la care toți elevii noștri să aibă acces”, „aș introduce o uniformă modernă, tinerească, care să ne reprezinte și să nu mai fie o așa mare concurență la modă”, „e mediocru, ca tot învățămîntul, dar pentru a-l reforma trebuie mulți bani”, „dacă statul nu dă, ce fac sponsorii?”. „Despre liceu și învățămînt am o impresie foarte proastă. Toată ziua scrii, înveți, nu ai timp să te distrezi, e o prostie”; „să termini pe la patru, dar să nu ai de scris și de învățat acasă, să scrii și să înveți în acest timp”, „profil să fie bun la suflet, să predea cu dăruire, nu din obligație”. „L U îi lipsește emblema „Distins” (!), „ne lipsește sobrietatea”, „ar fi necesară... eliminarea incompetenților : elevi, personal, profesori. Astfel viața în liceu ar fi extraordinară”. La întrebarea cum văd ei viitorul imediat, majoritatea îl văd în „negru”: „într-o ceață foarte, foarte deasă”, „nu-mi pot imagina România ca o bază de lansat rachete spațiale, nici Liceul „Unirea” invadat de roboți”, „cînd România va ajunge ca celelalte țări, acelea vor fi demult ca-n filmele SF!”, „viitorul e previzibil. Lumea aceasta decade. Pînă cînd? Pînă se va împlini ceva zguduitor, care va determina o cădere totală sau o înălțare”, deci viziunea apocaliptică e destul de frecventă în răspunsuri. Dumnezeu este închipuit în fel și chip: „o putere spirituală, absolutul probabil că este cam același lucru”, „un duh perfect, cunoscător a toate”, „este spirit care trăiește în noi, în unii mai mult, în alții mai puțin”, „o persoană nedefinită în timp și spațiu, e numai spirit, trupul neexistînd”, „nu-mi este necesar să-l imaginez pe Dumnezeu. Mi-e de ajuns să-l simt; Dumnezeu implică Absolutul și-n Absolut îl găsești pe Dumnezeu... Deși doresc Absolutul, sper într-un Ideal știind că, din păcate, nici acesta nu e posibil!”, „din cele mai vechi timpuri, oamenii au dat o explicație pe măsura minții lor... Dumnezeu e prea deosebit de ceea ce putem noi percepe sau imagina. Construind un Dumnezeu, am construit un zid de după care nu am mai vedea Adevăratul Dumnezeu” (!). Întrebați cum percep invazia de modă și modernism occidental, și ce loc ocupă tradiția, răspunsurile au fost diverse, chiar

surprinzătoare: „procesul nu poate fi oprit decît printr-o selecție a fiecăruia, e un fel de evadare din această lume ostilă. Prefer modernismul tradiționalismului”, „în limita decenței”, „fiecare e liber să aleagă, urmările acestei acțiuni se vor răsfrînge, desigur, asupra lui, excesul strică”, „nu prefer ceea ce este sexy. Imi place clasicul și moda românească”, „între modern și tradițional, aleg ceva ce ar putea să mă îmbune, să fie în armonie”, „sînt de acord cu această invazie, deși unele sînt deplasate”, „ar trebui să fim mai originali...”, Occidentul nefiind decît un model, nu văd de ce trebuie copiat cu toptanul! Personalitatea noastră unde e?” „nu țin cont de părerea celor din jur cînd mă îmbrac, mă îmbrac astfel ca să mă simt bine”, „între modern și tradițional nu aleg niciunul, pentru că nu cred că m-aș putea vreodată îmbrăca în costum național sau într-o rochie foarte modernă (prezentată ca „ultimul răcnet” la parada modei). Sînt undeva pe la mijloc”, „sînt de acord cu această invazie, dar să nu afecteze decît moda, nu și spiritul” (!), „prea multe neologisme și elemente de jargon ne-au invadat în ultima vreme, în special englezisme, dar și turcisme”, „personal, nu agreez modele și modernismele. Imi place o haină, indiferent în ce secol se purta. Dar mă adaptez la modă ca să nu contrarierez societatea. Nu sînt de acord cu extravaganta și șocantul. Între modern și tradițional, aleg ceva comod, care să nu stîrnească reacții ca: „Asta poartă fuste de pe vremea Dochiei” sau „Ce rochie SF!”. Sigur, banii hotărăsc, în fond”, „un adolescent se îmbracă în funcție de suma din buzunarul părinților”, „deși-mi place modernul, nu-mi place extravaganta”, „nu pot fi de acord cu băieții care poartă plete sau cercei, și cu fetele pe care moda le face vulgare”, „unii confundă frivolul, trivialul luxului exagerat cu modernul”, „nu pot fi de acord cu acei tineri care imită orbește, fără discernămint, orice vine din Apus, numai fiindcă este la modă și li se pare interesant!”, „aș prefera un tradiționalism... modern, pentru că nu putem rămîne la nivelul Evului Mediu”. La întrebarea ce pondere au înțelepciunea și iubirea în adolescență s-au primit răspunsuri precum: „cu înțelepciunea poți stăpîni iubirea”, „fără înțelepciune, iubirea ar fi un dezastru”, „nu e bine să fii prea înțelept, dar nici prost. Asta-i valabil și-n iubire: aș alege o fată inteligentă, dar asta nu presupune că trebuie să fie urîtă”, „dacă înțelepciune e, și iubire e”, „dragostea e un mof, dacă nu e și înțeleaptă”, „Înțelepciunea? Ideal la această vîrstă. Dragostea? Necesară. Aș suferi din dragoste ca să devin un înțelept!”, „cu dragostea ai răzbate în viață și fără... înțelepciune”, „adolescenții pozează în înțelepți, filosofează”, fac pe „deșteptii””, „înțelepciunea și dragostea se cheamă una pe cealaltă (nu vorbesc de dragostea ieftină de pe stradă, curte de liceu etc). Deși nu am nici înțelepciune, nici dragoste,

aș alege-o pe prima care va veni, fiind convinsă că mă va conduce la cealaltă”, “la vârsta noastră înțelepciunea e pe planul secund, deși ar trebui să fie invers!” , “la vârsta noastră sentimentele se impun mai puternic, înțelepciunea este eclipsată”, “las” că gândesc babacii și profii pentru noi, iar dragostea să ne-o lase nouă. Fiecare vîrstă cu ale ei!” , “să nu uităm că datorită femeii bărbatul a părăsit Raiul!”. Analiza unei poezii sau opere de artă “mă ajută să mă trezesc la realitate și să privesc lumea din unghiul propriu, după concepția mea”, deși unele opere “sînt banale, iar analizele sînt condiționate de cărți de critică și de șabloane din manuale”, “aprofundînd opere artistice, ne aprofundăm pe noi; rezultatele nu se văd imediat”, “ajută la formarea mentalității despre lume, viață”. La întrebarea ce cred despre distracție, hobbyuri și stimulente s-a răspuns: “nu le am cu stimulentele. Imi place să văd lumea prin propriii ochelari”, “nu beau, nu fumez, nu consum cafea, eu le văd inutile”, “distracția este o evadare din această lume, nu și “stimulentele””, “nu totdeauna “distracție” este folosit în sensul bun al cuvîntului. Viața nu poate fi o distracție continuă. N-ar mai avea sens: trebuie să te distragă de la ceva monoton, continuu, încordat”, “timpul liber este o mare problemă la această vîrstă. Dacă aș avea și eu un calculator!”, “nu toți colegii știu să se distreze. Totul este artificial, nesincer, acel dispreț pentru ce-i în jur, dezinteresul pentru ce-i nobil și frumos mă îngrozește la unii dintre ei”, “generația noastră confundă frumosul adevărat cu “miștoul” “bestialul” sau “mortalul””, “stimulentele fac rău (de mare sau ocean)”, “hobbyul meu este libertatea cu tot ce presupune ea”, “de-aș avea des șansa să evadesc din acest oraș de beton armat!” , “la vârsta teribilismelor, stimulentele nu pot fi ocolite. Cu excepția drogurilor, celelalte cred că nu sînt nocive, dacă le știi măsura”, acum “tot ce zboară se mîncă”, “unii băieți fumează ca să pară “cineva” în fața fetelor”, “în timpul liber mă gândesc(!)”, “n-am testat niciodată consistența distracțiilor colegilor. Pare frumos, dar îmi lasă un gust amar. În timpul liber, cel mai mult gândesc și visez. Apoi fac rebus, joc șah, citesc. Am multe ocupații...”, “distracțiile pot să însemne și o alunecare foarte ușoară pe căi greșite, ireversibile”, “stimulentele îi fac pe unii închiși în sine să iasă din acea stare”, alții o fac “din frondă ca să arate ce grozavi sînt”, “e absurd ca la această vîrstă atât de frumoasă să folosești stimulente. Acum poți visa și face atîtea lucruri pe care mai tîrziu nu le poți face. Dacă acum ai nevoie de așa ceva, la 70 de ani ce stimulente se

mai pot folosi?! Cred că sînt un capriciu, un fel de a ieși în evidență și de a se crede altceva decît este. Mi se pare o falsificare a ceea ce ești în adevăr”, “distracțiile cu cît sînt mai rare cu atît sînt mai intense, mai pline, nu s de acord cu distracțiile în “găști” unde se fumează, se bea, se vorbește indecent ori pe de-a dreptul vulgar... Nu pot accepta acest mod de a te distra”; “nici n-a început vacanța și m-am și plictisit de ea”(!). Deși ne-am propus cîte o anchetă întreagă pe temele fundamentale ale adolescenței, ca muzica, iubirea etc. etc., spicuim, drept... “încălzire>”, cîteva răspunsuri și la probleme de felul: “muzica rock mă reprezintă”, “muzica populară e prea băbească, nu ne caracterizează”, “prefer muzica bună de toate genurile. Mi se pare o tîmpenie să mă limitez doar la un anumit gen”, “îmi place muzica Vangelis. Cred că este inspirată de Dumnezeu, așa cum hard rock-ul e inspirat (declarat) de Satan! Și muzica populară indiană îmi place: predispune la interiorizare, cea românească se încadrează în principiul “artă pentru artă””, “Punk însuflă libertate”, “prefer Depeche Mode”... Calitatea umană cea mai apreciată este “sinceritatea. Oricine poate să mintă, nu oricine poate spune adevărul”, “este cea mai rară”, “nu-mi place să fiu mințită”. Dar și alte calități sînt apreciate: “umorul”, “frumusețea spirituală”, “onestitatea și inteligența”, “prudența”, “înțelepciunea”... Nostradamus este întrebat care este pronosticul notelor la istorie la clasa a X-a E, ce a fost într-o viață anterioară, ce a făcut “în ultimii cinci ani”, este imaginat un simpatice dialog cu un extraterestru: “—Ai adus? —Am adus. —Cîte? —Cinci. —Ce cinci? —Ce “cîte”?”, “pentru că prietenia înseamnă comunicare, aș fi chiar fericită să am legături cu un extraterestru, deși nu mă lasă mama cu străinii!”. Interviewații ar lua pe lună “moda anilor 1500”, ar căuta “o cabină telefonică să-și sune rudele”, ar striga-o “pe mama să n-aibă grijă”. Culorile preferate, în funcție de fire: “albastru-pastel simbolizează aspirațiile și liniștea”, sau “sinceritatea”, “albul sau negrul: nonculori. Și eu sînt o nonfire”, “nu s-a descoperit încă culoarea ce caracterizează “Micul producător neautorizat de rîs””. Adolescenții preferă evadarea din timpul nostru: “aș prefera să trăiesc în secolul I î. Chr. la Roma, fiindcă seamănă leit-poleit cu degringolada de la noi”, “istoria lumii e ciclică și, deși timpurile par diferite, ele se confruntă în esență cu aceleași probleme, sînt apropiate în profunzimea lor: mi-ar părea interesantă ideea de a trăi în secolele viitoare”, “dacă aș fi elev, m-aș juca cu nervii profesorilor”(!). P.S.: Ecce homo! (Nota redactiei)

Intrebări formulate de Dora Mărgăril, Lucia Grosu s. a.

Cîteva sugestii de lectură

♦Mara de Ion Slavici

I. Un "zburător" la Lipova

Pentru mediile folclorice, afirma G. Călinescu în monumentală sa sinteză, *Zburătorul* este "un demon frumos, un Eros adolescent care dă fetelor pubere tulburările și tînjirile întîieii iubiri". Pentru Ion Heliade Rădulescu, tulburările erotice sunt semne ale iraționalului ce agrează tinerele fete, cu efecte devastatoare în plan fiziologic. Vizitua este una romantică, iar spațiul ce naște mitul Zburătorului este unul magic, prin excelență. Superior valorificat în plan estetic, acest mit reapare la Eminescu în "Călin. File din poveste", unde personajul mitologic este umanizat (în formă și substanță) și sublimat pînă la cota unei iubiri ideale. Retrasă din fața lumii în veșnicia codului eminescian sau între zidurile unui castel ("Luceafărul" și variantele ce au premers geneza acestuia), fata de împărat va suporta asalturile erosului răscolitor și se va purifica prin iubire. Asemenea acesteia, Persida se află închisă între zidurile unei mănăstiri, aparent la adăpost de ispitele lumii. Dar, în spațiul epic puternic teatralizat din "Mara", apare un personaj cu o funcție echivalentă celui din spațiul magic — Hubernațl, cu observația că —de data aceasta— agentul perturbator este și agent perturbat; acesta resimte —în primul rînd— asalturile subconștientului: "Ii era parcă s-a rupt, s-a frînt, s-a surpat deodată ceva și o mare nenorocire a căzut pe capul lui". Zburătorul de aici, proiectat într-o viziune realistă, nu se umanizează, nu devine, pentru simplul motiv că este un om cu toate slăbiciunile la vedere. În momentul în care privirile lor se întîlnesc, Persida reacționează asemenea tinerei fete evocate în poezia lui Heliade Rădulescu: "Obrajii ei se umplură de sînge, și îi era parcă o săgetase ceva prin inimă. Atît a fost, nu mai mult, și ea nu mai putea să fie ceea ce fusese". Eroina intră în panică, gesturile, comportamentul, mișcărilor deconspiră o marcată stare de neliniște interioară. Faptul e probat de mulțimea verbelor la imperfect și a negațiilor repetate, ce-i trădează indecizia de care se lasă stăpînită: "se teme", "tremura", "se apropia", "suspina", "nu vedea", "nu avea astîmpăr", "nu găsea loc de repaos", "nu știa", "nu gîndea" etc. Mișcărilor îi sunt dezordonate și contradictorii, agitația interioară se transmite devastator în întreaga ei ființă. Dar cel care a declanșat această adîncă tulburare, zburătorul de aici, nu este decît... un măcelar, cu nimic demonic în înfățișare și comportament: un "om de vreo douăzeci și unu de ani, cu mustață puțină, cu obraji rumeni, cu șorțul curat, oarecum rușinos..." de fapt un

contemplativ ce are patima cititului, după cum ne informează un prieten al său din copilărie. Codul realist obturează mesajul straniu pe care-l poartă eroul, dar nu reușește să-i anuleze consecințele: trezirea instinctelor și a iraționalității, înstrăinarea de sine, în cazul Persidei.

II. Burdea — un "regizor" de vocație

Surprinzător, există în romanul "Mara" un personaj de maximă semnificație și funcționalitate, care n-a reținut nici măcar atenția Magdalenei Popescu, fără îndoială cea mai pătrunzătoare exegetă a operei lui Ioan Slavici (Editura "Cartea Romînească", 1977). Acest personaj nu apare decît în două secvențe narative din capitolul XI ("Altă lume") și capitolul XII ("Două porunci"), se numește Burdea și are menirea de a o ajuta pe Persida să ia cunoștință de sine. Să luăm aminte la prima sa apariție: "un om scurt și lat în spate, aproape cocoșat, rău îmbrăcat, cu părul lung și lătos, cam spîn și cu nasul turtit", în totul o apariție ce atrage atenția și nu maschează în nici un fel esența malefică a personajului (spîn, aproape cocoșat). Privirile lui Burdea, un adevărat emisar al răului, se întîlnesc cu ale Persidei: "se uită la dînsa cu niște ochi de dihor, care intrau parcă în carne și străbăteau prin oase" (de reținut semnificația majoră pe care o are *privirea* în proza lui Slavici, ce declanșează și pre-destinează relațiile dintre personaje). Personajul are demonismul, dar și inteligența scormonitoare a lui Lică Sămădăul, care o supune pe Ana răului printr-o pedagogie discretă și rafinată. Lică declanșează în Ana un seismic proces de autocunoaștere, cu consecințe nefaste în plan moral. Dacă însă Ana era "femeia generică ce nu se poate lipsi de protecție", după cum observa Magdalena Popescu, Persida este femeia voluntară, înzestrată cu o puternică personalitate și aparent ferită de ispitele lumii. E bine să precizăm că momentul întîlnirii cu Burdea urmează dublului refuz al Persidei care retează orice șansă lui Codreanu și-l trimite pe Națl pe drumurile Europei și precede celei de-a doua retrageri (ca ultimă formă de apărare) la mănăstire a eroinei. Cele două dialoguri între Burdea și Persida ne pot trimite cu gîndul la Platon, în măsura în care acest Anti-Socrate folosește metoda maieutică pentru a o ajuta pe fiica Marei să înțeleagă că doar "în amurgul serii începe viața să aibă farmec". El este acela care întrerupe "discursul tranchilizant" al Persidei, continuă procesul de istovire a forțelor rațiunii și-o orientează spre eroină spre adîncurile abisale ale ființei sale. Distincția pe care o face Burdea între *ființa trupească* și cea suflătoare

este punctul de plecare pentru o serie de întrebări-capcană, în urma cărora Persida este învinsă, fiind nevoită să recunoască —conform logicii lui Burdea— că trupul plin de păcate este acela care își cere dreptul la odihnă, în timp ce sufletul doar rămâne în cursul nopții, liber și nestingherit. Concluzia se impune de la sine. Sub presiunea întrebărilor și a spiritului malefic întrupat de Burdea, Persida ajunge la cunoașterea (cutremurată) de sine: "Noaptea (...) e ziua[!] ispitirilor și a păcatului. Eu mă tem de nopțile petrecute în nedormire". După victoria psihologică obținută, Burdea trece la atacul frontal, mediind cu abilitate între cei doi îndrăgostiți. "Mara", ca

roman al iubirii și căsătoriei, nu poate fi înțeles pe deplin în afara acestui personaj-cheie, care intervine brutal în viața acestora și-i obligă pe cei doi să înțeleagă și să simtă că acesta e "fatumul" lor. Acesta încheie —de altfel— discuția cu Națl, care declarase pe Persida "icoană sfântă din altar", cu o premoniție: "—Așa ziceți voi cu toții pînă ce nu vă saturați de a vă închina, apoi luați icoana și o terfeliți pentru ca să scăpați...". Epuizându-și rolul, personajul romanesc dispăre din scenă. Dar premoniția sa se va împlini în litera și spiritul ei. "Regizorul" a dispărut în culise, dar actorii continuă spectacolul.

Mircea Dinutz - Prof. Liceul "Al. I. Cuza"

Focsani

BALADICE

•Miorița - Osia spirituală a poporului român

Unghiurile din care se poate lumina textul mioritic sînt diverse. În materie școlară, ele se rezumă îndeosebi la analiza literară a variantei Alecsandri. Comentarea aproape exclusivă a discursului poetic în dauna hermeneuticii ne îndepărtează însă de rădăcinile în timp ale spiritualității noastre. Chiar

și atunci cînd se încearcă o îmbinare a descrierii cu interpretarea (poetica și hermeneutica sînt totuși discipline complementare), aceasta se proiectează doar în sensul mitului care ar simboliza "existența pastorală a poporului român". "Miorița" este un mesaj despre viață și moarte al strămoșilor noștri, care anulează, prin sensurile încifrate în corpusurile ei, Prăpastia dintre existență și nonexistență. Cea mai rezistentă piesă de "arheologie spirituală" a poporului român a cristalizat, într-o sinteză pur românească, înfrumusețîndu-ne peste secole, o concepție originală despre esența metafizică a ființei umane. De aceea, înțelesul deplin al "Mioriței" se poate desluși numai printr-o perspectivă sintetică, printr-o interpretare globală, nu printr-o analiză selectivă, care poate ori să îngroașe "preistoria" ei, riturile și credințele care au precedat-o în timp, ori s-o reducă la chintesența estetică a variantei Alecsandri. Spiritualitatea unui popor este o succesiune de revelații în raport cu sine și cu lumea și nu trebuie neglijată, din această cauză, nici o semnificație, vizibilă sau ascunsă, a producțiilor care o reprezintă. "Miorița" este o

sinteză spirituală și nu trebuie să căutăm în ea, separat, istoria, etnografia, filosofia, folclorul, expresivitatea artistică, ci pe toate la un loc. Nu pentru că ar trebui să facem din ea un rezim de conștiință al patrimoniului nostru spiritual, ci

pentru că altfel înțelesurile ei sînt imposibil de definit. Cercetările din diferite domenii nu afirmă în mod expres că sîntem un popor de

păștori. Apariția "Mioriței" într-un mediu pastoral sau cu specific păstoresc se poate explica și altfel decît a făcut-o Ov. Densusianu și cei care l-au urmat. Românii nu sînt, în genere, mari creatori de mituri, ca grecii sau germanii, deschiși mai larg orizontului metafizic, dar au moștenit ceva de la daci, care se pare că aveau o sensibilitate deosebită pentru mitul silvestru. Legat de munte în cea mai mare parte a anului, păstorul a trăit măreția priveliștilor de pe culmi și a devenit mai meditativ, cugetînd adînc asupra sensului vieții. Cele mai multe cercetări actuale descifrează în textul "Mioriței" ecourile ancestrale ale unei experiențe existențiale metafizice. Semnificațiile definitorii ale baladei-poem nu pot fi îndepărtate deci de religia geto-dacilor, de cultul lui Zamolxe, de tradițiile ritualo-ceremoniale, de puternicul sentiment al naturii prezent la păstori, deși unele sensuri originare s-au pierdut și s-au adăugat altele noi, strat după strat, ca o tentativă de a aduce la înțelegerea celor cărora le era adresată.

Prof. Valeriu Anghel

A FOST. VA MAI FI? IERTARE!

Este interesant de observat cum subliniază țăranel autentic și profund cuvintele, cum le intonează, nuanțându-le, cum le "prinde" în paranteze de zîmbet fin (nu surîs care este paranteza unui sentiment sau gând tăcut!), cum le "acidulează" cu sfichi ironic sau caustic, cum le îndulcește cu mierea sufletului, cum învâluie cu ele ca-ntr-o "perdea" a Mamei, cît de fin folosește el aluzia și vorba "în doi peri" sau "cu două tășuri", cît de mult suferă el cînd "aude vorbe" sau "îi ies vorbe" (mai mult decît ar fi lapidat sau flagelat!), vorbele îs ca piatra, vitriolează, ulcerează sau otrăvesc. Ustură sau urzică, înaltă sau distrug, pedepsesc. Vorba bună nu costă nimic și totuși e atît de scumpă, spunea N. Iorga. Ia el "vorba e vorbă", "se ține - cavalereste! - de cuvînt", cu seriozitate și responsabilitate, întreaga *onoare* este concentrată într-un cuvînt pe care nu-l "dă" oricui și oricui, decît cu mare zgîrcenie, conștient de marea răspundere la care îl "înhamă" cuvîntul dat ca "ostatic" la cei ce-s meșteri în a te "prinde de limbă", cuvintele n-au murit și nu s-au osificat, nu s-au uscat sclerosîndu-se în stereotipuri sau automatisme, ticuri, țăranel nu se lasă nici vorbit (nu se "trezește" vorbind), nu se lasă nici gîndit... de cuvinte. La el există o mistică adîncă a cuvîntului ce are virtuți magice creînd lumi reale sau fabuloase; pentru el mai mult decît pentru oricare altul "la început a fost cuvîntul" și e evident că "veșnicia s-a născut la sat" ... în cuvînt, odată cu acesta, că el a stat înainte de zidirea lumii, ca temei sau noimă a acesteia, dovadă Universul mitologic și folcloric plămuit prin cuvînt! Există o ceremonie, un adevărat ritual al vorbirii (din păcate, pe cale de dispariție!), o adevărată oficiere liturgică și nu cum se întîmplă în societatea modernă care ne ucide limbajul și, odată cu el, sufletul, izolîndu-ne pe unii de alții, aflîndu-ne într-o adevărată criză a comunicării care destramă solidaritatea și dragostea dintre oameni, îi izolează inducînd drama disperată a singurătății. Acest "sindrom" stă la baza atîtor catastrofe din epoca modernă, sufletul fiind bolnav și de boala cuvintelor secătuite de sens, spuzite, incapabile de o comunicare, nu deplină, dar cel puțin normală! Astăzi există un "dihviu de cuvinte sterile peste un pustiul" sufletesc, ele bîntuie sufletul ca o furtună de nisip sau un viscol, incapabile de înrădăcinare temeinică, de rodire tihnită. Există cuvinte, nu și acel sens adînc care ne-ar conecta Eul autentic la Divin; sateanul era un *intelept fiindcă era conectat "în direct" cu divinul, cu sacrul, prin*

Cuvîntul-Rugăciune! El este convins de forța magică, taumaturgică a cuvîntului care clădește amphonic, dar și distruge. Și azi funcționează acel străvechi tabu sau fetișism al cuvintelor, și astăzi există domenii refuzate cuvîntului, anumite realități nu se pot numi decît eufemistic sau... cu perdea aluziei (legate de extremitățile aflate la granița nelegiurii: eroticism, forțe oculte, magie neagră etc.). Cînd se pronunță cite un cuvînt se bate în lemn (iarăși limba și... lemnul!) sau se spune "Doamne ferește/păzește" sau "Ferească Dumnezeu"! Limbajul —M. Dufrenne— este o unealtă, dar care se nimicește pe măsură ce produce sau care se resoarbe în gîndirea pe care a solicitat-o! Oamenii simpli, prin cuvînt, exprimă o realitate sufletească, materială, spirituală, *nemediată*, resorbită în cuvinte care se contopesc cu acele realități pe care le îmbibă și se îmbibă cu ele, devenind una cu ele; țăranel nostru investește încă cuvîntul cu virtuți mito-poetice și magice, deci își păstrează și sensurile primordiale, arhetipale, și prospețimea, și aroma, și puterea de sugestie... Cuvintele poartă cu ele realitatea, sînt impregnate de aceasta, sînt pline "doldora" de sensul mustos, zemos și aromat al realităților al căror semn sînt ele, nu-s surrogate seci, gămoase. Ele nu pot fi concepute ca ascunzînd adevărul, nici schilodind sufletul în "zale" sintactice neautentice, falsificatoare sau mancurtizante! Ele fac parte din viața și structurile acesteia, sînt însuși duhul viului, iar a le falsifica ar fi o mare impietate, un veritabil sacrilegiu! Țăranel autentic pune accent și greutate pe cuvinte și disprețuiește pe limbuți (limbuția în genere), disprețuiește logoreea ușuratică, cuvîntul la el crescînd în tăcere de templu, impregnîndu-se de suflet și de duh divin... A disprețuit (cu o silă aproape organică!) de cînd se știe, politica, care, în concepția lui, e sinonimă cu minciuna, cu falsul, cu fătărnicia... El nu acceptă cu ușurință un zvon față de care se arată sceptic, deși de multe ori cade în plasa "naivității" luînd cuvintele drept realitate, arată mult scepticism față de cuvintele "în doi peri", "în coadă de pește", e neîncredător în cuvintele necugetate, iresponsabile. În spatele cuvintelor ei vād cel puțin oameni (cînd nu vād de-a dreptul divinul!), cuvintele îi reprezintă și-i caracterizează (ca și faptele) mult mai mult ca ... hainele care "nu fac pe om"! Cuvintele trebuie să aibă acoperire în "valută" (valoare) umană, să exprime adevărul. "Să te aud cum vorbești ca să-ți spun cine ești". Nu a agreat vorbele frumos meșteșugite, fudule, viclene ale "făcătorilor de

cuvinte”, retorice, ipocrite, demagogice, devenind subit circumspect știind din experiența milenară că vorbele dulci înlănțuite mai abitir ca lanțurile înseși. Cuvîntul alină sau cutremură ființa, este venin sau balsam, alean sufletului... O injurie, o insultă erau sever pedepsite de obștea sătească, vinovatul era marginalizat sau pe de-a dreptul excomunicat, un paria, aceasta echivalînd, nici mai mult nici mai puțin cu vorbe spuse *fără noimă*.

În comunitatea sătească fiecare trebuie să “dea socoteală” de vorbe spuse, de inflexiunile vocii, orice ton ambiguu fiind imediat suspect și sancționat sever. Una din cele mai preferate pedepse pentru “lipsa de socotință” în vorbe era (și mai este încă!) refuzul de a vorbi cu vinovatul, refuzul de a “face schimb de vorbe” inegal încărcate de sens, de valoare (morală, în primul rînd), inegal acoperite de valoare umană. Revin asupra unui aspect extrem de interesant: “spectacolul” de vorbe dintre doi țărani autentici, bătrîni de cele mai multe ori, un spectacol de vorbe ceremonioase ori unul de jocuri de cuvinte, calambururi, cu expresii și proverbe savuroase, cu zicale și formule de reverență, cu aluzii fine, ironie și umor subtil, care ne întăresc convingerea că cei aproximativ o mie de ani de cultură exclusiv orală au rafinat limba noastră, au păstrat-o proaspătă, vie, superioară limbii scrise, în multe privințe... Limbajul acesta este atît e copt pentru filosofie, încît e de mirare că Nordul (cel puțin!) nu ne-a dat un Socrate, un Platon, un Kant sau un Hegel!... Căci Eminescu l-a surprins în starea de pîrgă înmiresmată, cînd forma și conținutul erau într-o perfectă armonie... Acum 25-35 de ani acest limbaj atinsese maturitatea, punctul de coacere sublim, cînd țărani din mai toate satele românești se întîlneau în Agora satului discutînd aprins, fapt surprins genial de Sadoveanu în “Hanu-Ancuței” sau de Preda în “Moromeții”, cînd țărani însiși erau niște individualități distincte, cu mare personalitate și originalitate, cu demnitatea lor de gospodari ai pămîntului, dar și ai spiritului! Acum nu mai sîntem siguri dacă această gingașă “roa” a spiritului nu s-a “evaporat”, dacă el n-a intrat într-o ireversibilă alterare, oțetire sau uscare a lui în stupidul surogat de lemn, frate geamăn cu limbajul licențios, vulgar! A se vedea numai cît de jalnic arată țăranul peste care a trecut tăvălugul nivelator al colectivismului gregar, colhoznicul

mancurtizat sau, mai rău, navetistul în salopetă și pufoaică, cu cizme de cauciuc suflecate, nici sătean, nici orășean, un hibrid cu un vocabular agresiv, presărat cu automatisme vulgare, defulante ale unor drojdii otrăvite, fără nimic sacru, fără nici un dumnezeu (adevărați “oameni noi”!), capabili de cele mai grosolane injurii, împănate de stridente stereotipuri argotice, la polul opus acelor suflete alese în care s-a sedimentat pulbere de stele în Înțelepciune diamantină. Acele structuri echilibrate, “clasice” emanau vorbe “cu căpătîi”, cu teme, (cu “noimă”), nu surogate sau stropșeli în spatele cărora se întrezărește un suflet inform, schilodit, mutilat, înacrit, îmbibat pînă la suprasaturație cu...*spirt* (!) și înrăit de grave frustrări existențiale, agresiv, pus pe rele, vindicativ, egoist, care parcă n-ar fi răsărit din același trunchi sănătos. Unde este acea demnitate, acea mîndrie carpatină ce friza însăși semeția cînd era vorba de valorile pozitive, sănătoase, la foștii gospodari plini de acea admirabilă superbie?! Ei mai există pe ici-colo ca niște relieve, niște rara-avis, prin locuri mai izolate, neatînse de morbul roșu; prin sate periferice se mai întîlnesc doar “urme” ale acestor gospodari nepervertiți ce fac vorbele palpabile, vii, pline de miez și de sevă. Sau “agitat”, acele ape limpezi ale sufletului capabile să cristalizeze diamante de 24 de carate și nu știu dacă s-a născut acel Om care să le urce la sublim... Era timpul să se fi ivit și Filosoful după Istoric, Pictor, Muzician, Rapsod, Poet... Este un imperativ al Grădinii în care fructele s-au copt, mustesc și sînt gata să se “treacă” din cauza furturilor vremurilor turburi, a “furilor” (lotrilor Istoriei, ciocoilor) ce s-au înmulțit atît de mult. Ce păcat ar fi să “nu fi fost să fie”! Și ar fi fost cît pe ce! Solul afinat și fertil al limbii era pregătit să dea cel mai perfect Arbore întru înțelepciune! Nu sînt deloc sigur dacă nu s-au pierdut iremediabil vechile miresme și gustul lor aromat. Posibil să se fi petrecut dincolo fără să dea rod?! Greu de spus! “Cine e vinovat de pierderea cîte unui cuvînt din viața societății?... *Intreaga obște plătește pentru moartea cîte unui cuvînt*” (C.Noica). Dar oare la demolarea și mutilarea unei întregi limbi?! De cîte dimensiuni sîntem frustrați (sărăciți) oare la demolarea unui întreg idiom, o-ntreagă recoltă de cuvinte cu Grădina lor de sensuri infinit-profunde, cu tot?! “Se sparie gîndul!” *Iertare!!!*

ATB

OPINII

Fiind timpul reevaluărilor, al unor noi puncte de vedere, ne-am propus să începem cu Ștefan cel Mare. Motivația este foarte simplă: credem că este cea mai importantă personalitate politică a evului mediu românesc. Afirmatia are la bază argumente din sfera politicului, socialului, economicului, culturalului. Evident, farmecul istoriei ca știință este permanentă ei "noutate". Noutatea este însă conferită tocmai de domeniul specific care îl abordează: trecutul oamenilor abordat nu de dragul comemorărilor, cât mai ales pentru dimensiunea sa axiologică: "Historia magister vitae", în primul rând. Istoria, ca știință profund umanistă, nu poate, și nici nu-și propune, să redea exact ceea ce s-a întâmplat. Motivațiile profunde, argumentele participanților la diversele evenimente istorice nu pot fi decât bănuite; dincolo de datele seci (evenimente, locuri, date) și evidente se ascunde o realitate mult mai diversă și mai complexă, nicicând complet cunoscută; ce-i drept, sfera aceasta gnoseologică este într-o permanentă creștere, este perfectibilă, dar completă niciodată. De aici o anumită viziune asupra istoriei ca știință (viziunea profanilor, evident), viziune care acuză schimbările fundamentale de opinie, de concepție, reconsiderările asupra unor evenimente și personalități. Această relativitate este însă specifică tuturor disciplinelor umaniste, nu numai istoriei, deci și filosofiei, esteticii, literaturii etc. Istoria poate fi supusă politicului (și nu numai ea); doar că în cazul istoriei e ceva mai evident. Dacă ar fi să facem o comparație cu o altă situație, așa cum în evul mediu filosofia era "ancilla theologiae", tot așa istoria a fost (și poate fi) în slujba politicii. De aici și întrebarea pusă obsedant: "Când vom învăța istoria adevărată, reală?", întrebare pusă mai ales după decembrie 1989. Firește, adevărurile din disciplinele exacte au fost aceleași și înainte și după 1989 (cu o anumită relativitate, pentru că o descoperire fundamentală, oricând posibilă, poate reconsidera o știință din temelie. În istorie lucrurile stau puțin altfel; fiind vorba de oameni (deci de realități spirituale și fizice deodată), intervin factori specifici, pornind de la contextul social și istoric specific, gradul de cunoaștere științifică al epocii etc. Oamenii nu sînt realități constante, egale cu ele însele într-o existență; în cadrul istoriei, rolul întâmplătorului, al hazardului este cu mult mai important decât în alte discipline tocmai din cauza oamenilor. Din acest motiv este atât de greu să se facă o reproducere a trecutului. Istoria nu este nici o fotografie a timpului trecut, a evenimentului (cum o confundă unii tocmai din cauza că, fiind vorba de oameni, niciodată nu vom putea ști totul despre ceva sau cineva. De aici și

problema adevărului istoric. E ca și cum am aduce în fața celor interesați un obiect (un corp geometric, pînă la urmă) pentru a-l prezenta. Om fiind (deci cu posibilități limitate de cunoaștere) nu pot prezenta decât o fațetă, două sau mai multe ale corpului (sau evenimentului respectiv) pe care le cunosc mai bine, îmi sînt mai accesibile, am informații mai multe etc. Unele unghiuri rămîn fie complet în întuneric, fie în penumbră. Se poate ca peste cîțiva ani tot eu să fiu pus într-o situație identică de a prezenta același eveniment (un profesor este obligat să o facă prin natura profesiei). Este posibil ca modul de tratare a problemei să difere total, și asta nu numai din cauză că au apărut informații noi, opinii fundamentale, reconsiderări, ci și din cauză că cel care prezintă este schimbat, nu mai este același (chiar dacă se abținează să urmeze linia aceluiași manual). Date fiind aceste specificități ale istoriei, această relativitate comună multor discipline umaniste, cât și politizarea ei (mai mult decât oricare disciplină), o abordare a unui subiect istoric oarecare nu mai este o simplă derulare de evenimente. Istoria este nu numai o disciplină de examene; normal, într-un asemenea context, este o inundație [inflație] de date, o sumă de informații, este o materie obligatorie, o probă de examen aparent neutră. Nimeni nu tăgăduiește politizarea istoriei care este cea mai evidentă; politizate au fost însă și filosofia (nu se făcea o filosofie, ci o critică din punct de vedere marxist a celorlalte curente filosofice), și literatura (grosolană, cel puțin pînă la mijlocul deceniului VII, ca și-n istorie). Și atunci se pune întrebarea: ce ne facem cu istoria? Mai are rost un demers gnoseologic în care, oricum, nimic nu este absolut sigur? Certitudini există, totuși: datele, evenimentele. Ele sînt doar o structură însă. Extrapolînd, ce ne-am face cu o existență deja parcursă, în care totul este absolut clar și precis? Am mai fi oameni dacă am fi convinși despre noi înșine, dacă am fi siguri că am făcut în trecut cel mai bun lucru posibil într-un anumit context, dacă n-am regreta o anumită decizie, dacă, în sfîrșit, n-ar stărui senzația de relativitate despre noi, despre ceilalți. Ce ne-am face cu un viitor absolut sigur și precis, cu o derulare a evenimentelor obligatorie? Ar mai avea farmec o existență de robot? Oare nu tocmai relativitatea (chiar și întâmplătorul), face sarea și piperul existenței umane? Starea de nesigurantă, de îndoială (așa cum sînt ele), nu fac parte din omenească? Iată un punct de vedere asupra specificului existenței istoriei, a istoriei nu ca manual, nu ca materie de examen, ci ca știință.

Adrian Alarcicov

Lehamite ...

În zilele "de școală" te trezești la ora șapte, pentru a merge "la muncă". Când nu ești nevoit să te trezești la șapte, înseamnă că trebuie să o faci la șase.

Te ridici din pat, caști, te scarpini, apoi te ițești în camera părinților: dorm. Mai bine, așa nu o să te certe nimeni încă de dimineață pentru dezordinea din camera ta, de seară, când studiai conștiincios topul twenty, uitându-te pe MTV.

Mergi somnoros spre baie, atent să nu calci cumva pe coada câinelui sau a pisicii, (depinde de patru pedul pe care-l are fiecare). Intri apoi în baie, și după ce încerci să vezi cât de caldă este apa (și bineînțeles îngheți de caldura), pui pastă de dinți pe periută, te uiți cu foarte puțină admirație la ea, o cureți și o pui la loc. Binec! Și acum? A, da! Trebuie să mănânci. Însă nu-ți e foame și treci la ceva mai puțin plăcut, dar obligatoriu: să-ți faci ghiozdanul.

După aceasta te îmbraci cu evlavie, apucând hainele la repezeală și privind la toate icoanele din casă, apoi te rogi la ceva (secret).

După ce te te-ai rugat și te-ai îmbrăcat (parțial dar asta o vei observa mult mai târziu), ai de furcă cu pantofii: ori că nu-ți mai plac, ori că ți-e lene să-ți înnozi șireturile, ori că frățiorul de clasa a doua tocmai a terminat de citit "Vizită" de I.L. Caragiale.

Pleci spășit la școală, gândindu-te că iar este dimineață. Una ca oricare alta și deci, iar alumeți pe o coajă de banană așezată intenționat în fața ușii și iar te juri că, dacă o să-l prinzi pe

vinovat, păum o să-l faci - împăiat.

Mergi pe același drum pe care mergi în fiecare zi cu acciași pași monotoni. În drum vezi aceleași fețe plăcute (sau neplăcute), însă de data aceasta zâmbitoare. Pentru prima oară. Te întrebi de ce... Abia acum îți dai seama de modul în care te-ai îmbrăcat. Ai confundat din nou pantalonii de pijama cu blugii (n-ar fi nimic, dar mai sunt și strâmți, și arăți ca un elefant cocoțat pe o scobitoare).

Apoi te întorci în grabă acasă și te schimbi, dar nu uiți ca mai întâi să mori de rușine. În sfârșit după ce te-ai schimbat de pantaloni, totul revine la normal. Te uiți la ceas, îți dai seama că ai întârziat și o iei la fugă. Nu ești singurul. Mai sunt și alți zănateci, ca tine, ce fug precum niște gheparzi.

Ajunși la școală, iar colegii, atât de bucușori să te revadă, se uită la tine de parcă ar vrea să te spînzure. Încerci să scapi de sentință și te refugiezi în banca ta, începând să-ți repeți lecția ca un copil silitor. Dar nu! Nu ți se potrivește! Dar ce să faci?... Stai cu nasul în carte și te prefaci că studiezi (ce-ai de pierdut? Doar te prefaci!).

În clipa următoare apare profesorul în clasă și salută: "-Bună dimineața!". Nu prea ești de acord cu aceasta și mormăi un "B'neța" anemic. Dar știi, o zi bună se cunoaște de dimineață, și cum a ta nu s-a cunoscut, lasă-te bătut în fața sorții.

Chirilă Laura Glasa a VI-a

Pași pe Terra

GHEIZERII DIN ADINCUL OCEANULUI ATLANTIC

Primii gheizeri suboceanici, au fost descoperiți în 1985 în Oceanul Atlantic, de o expediție condusă de Peter Rona SUA, la est de Miami, în Dorsala Medio-Atlantice. Cercetătorilor nu li s-a părut nimic mai spectaculos decât aceste guri de fum negru și viața uimitoare pe care au descoperit-o în jurul lor. Cîmpul cu gheizerii, clădit din minerale metalice, este locul desfășurării unor forțe colosale aparținătoare dinamicii scoarței terestre. Acești gheizeri se formează la contactul magmei fierbinți ce vine din interior, cu apa oceanică rece. În urma contactului, apa oceanică se înfierbîntă și, purtînd gaze și metale, se împrăstie lateral, se scurge ca un izvor fierbinte, gheizerul. În 10 milioane de ani, asemenea ape oceanice, trecînd prin aceste sisteme, au alterat chimismul apei și au condus la o eliberare de CO₂ către atmosferă, regînd compoziția acesteia. În zonele cu gheizerii suboceanici, peisajul este magnific: pe fondul negru al rocilor vulcanice apar culori diverse precum roșu, galben, verde, generate de mineralele diverse: Cu, Zn, Ag, Au depuse în jurul izvorului fierbinte. Studierea zonei cu o

cameră de luat vederi ultrasensibilă, a pus în evidență chiar o emisie distinctă de radiație infraroșie a gheizerelor. În jurul zonei fierbinți mișună mii, milioane de chemobacterii și crustacei. Acești crustacei au pe spate pete care reflectă lumina, fapt ce i-a determinat pe cercetători să-i numească "spiridușii fără ochi din rift", în laborator dovedindu-se că aceste pete sînt senzori de lumină. Mai spre adîncime, cercetătorii au descoperit o "fosilă vie" nevertebrată - *Paledictyon nodosum* (cunoscută pînă acum doar fosilifer) și care a trăit pe Terra cu 340-370 milioane de ani în urmă. Mai mult decât relevă aceste curozități este cert că acești gheizeri suboceanici sînt suportul unui ecosistem de adînc oceanic în care coabitează forme de viață noi și vechi. Acestea ar putea fi locurile (zonele) unde a început VLATA.

Traducere și adaptare după "National Geographic" nr.10/1992

Rădulescu Amelia și Soare George

DESTIN

Julie Charlus (23 ani) a avut o copilărie liniștită, trăind nu departe de Toulouse, la Ville Rose, alături de părinții săi, doi frați și o soră-Solange mai mari decât ea. O adolescență fără prea multe "valuri". Julie era oarecum indisciplinată la școală, dar plină de energie și inteligentă. "Mă voi descurca!" spunea ea părinților care începuseră să se îngrijoreze. Curând mezina familiei se lansează fără dificultate în "viața activă", îndeplinind mai multe funcții, sfârșind prin cea de stewardesă. Accidentul din Spania pe când avea 15 ani fusese uitat de mult. Julie își petrecea vacanța la Madrid cu părinții săi. O mașină o atinge pe când se plimba cu bicicleta. Își pierde echilibrul, cade și se rănește la genunchi. Tatăl său o duce la spital, însă pierduse deja mult sânge. După o transfuzie, toți sânt asigurați că nu e nimic grav cu excepția unei cicatrici fără consecințe la picior. Julie a dus o existență absolut normală. Muncеște, călătorește mult - Marseille, Strasbourg, Paris, Bruxelles. Însă în 1990 se declanșează un mecanism cel puțin ciudat: Julie pierde din greutate, slăbind 7 kg, nu mai are poftă de mâncare și fiecare deplasare o obosește repede. Sânt ore întregi în care trebuie să stea în picioare, să vorbească, să fie anabilă. Dar niciodată până acum nu se simțise în starea aceasta. Plină de energie, făcea o muncă care îi plăcea cu toate că își neglija astfel viața intimă: "Voi întâlni un băiat care-mi va place. Dar va trebui să-mi placă cu adevărat!". Ca urmare a accentuării stării de slăbiciune, Julie hotărăște să consulte un medic: "Până și ganglionii mă îngrijorează!". Cum Julie îi explică doctorului că are febră uneori, acesta îi prescrie antibiotice. Fiindcă situația nu se schimbă, medicul o trimite să facă o consultație la spital. I se fac diverse examene medicale, analiza sângelui... Rezultatele sunt înfricoșătoare: o infecție de limfocite prin virusul HIV (Sida). Astfel, ani de zile, fără a ști, Julie a fost seropozitivă fără a simți nici un simptom aparent. Maladia "vegetase" în organismul ei. De la acel accident fără gravitate care nu i-a lăsat decât o cicatrice deasupra genunchiului. De la acea transfuzie de sânge contaminat... În acea perioadă se vorbea despre SIDA ca despre o boală a homosexualilor americani. Acum însă ne privește pe toți sindromul secolului XX. După nopți fără somn, după zile torturante de neliniște, vizitele frecvente la spital și tratamentul... "A trebuit să încetez lucrul. O prietenă de-a surorii mele, Solange, îmi încredințase texte să le dactilografiez la domiciliu.

Jim, câțelul meu, îmi ține companie... A trebuit însă să mă mut la părinții mei pentru că locuința devenise prea scumpă. Fără părinții mei nu știu ce m-aș fi făcut. Financiar, dar și moral. Căci frații mei nu mai vin la noi întrucât soțiile lor cred că sunt un pericol pentru copiii lor. Nu mai vin să-și vadă părinții ca și cum aș fi viciat aerul familiei". Nimeni nu e îngrijorat de demisia Juliei: "Când i-am spus patronului motivul, a rămas înlemnit în fotoliu. A evitat chiar să dea mâna cu mine la plecare. Înainte îmi dădea senzația că-mi face avansuri. Dar acum... era ca și cum aș fi avut ciură...". Alături de ea, mama sa îi spune că ar trebui să nu mai vorbească oamenilor despre boala ei, prin asta făcându-și rău sieși. "Oamenii nu se pot schimba...". Jim, câțelul ei, doarme pe genunchii Juliei. Camera e mare, răcoroasă, jaluzelele lăsate în jos contra soarelui acestei veri care nu se mai sfârșește, în timp ce inima Juliei e în obscuritate. "Sunt amputată de o parte din mine, însă asemenea unui arbore pe care îl poți priva de seva sa...". În afară de o imensă oboseală, Julie nu mai are simptomele îngrozitoare ca acele febre ce o epuizau, lăsând-o fără curaj. Tratamentul își făcea simțite efectele. Se știe că astăzi progresele terapeutice au permis dublarea șansei de supraviețuire a bolnavilor. Supraviețuirea... nu viața. Inconjurată de fotografiile nepoților săi, Julie se gândește că nu va avea niciodată copii. "Când mă gândesc că nu am fost niciodată îndrăgostită..." spune cu melancolie în glas și în privire. Aveam toată viața înaintea mea, timpul, un fel de linie dreaptă în care săpam... Acum existența mea...". Pentru a rezista, face plimbări pe malurile Garonnei, în grădina regală. "Merg mult pentru că nu vreau să rămân imobilă. Imobilitatea mă face să mă gândesc la moarte și trebuie să scap de această idee morbidă...". Solange se trezește. Își îmbrățișează sora cu tandrețe. Tatăl ei își propune să facă o plimbare. Nu spune nimic de atitudinea fiilor săi, însă... "Fiica noastră poate conta pe noi. Sunt atâția bolnavi care se găsesc fără muncă, fără bani. Societatea noastră nu se ocupă de asta. Există asociații, însă benevolii nu sânt suficient de numeroși...". Își ia fiica de braț, cu un ruxac de provizii în celălalt. Jim aleargă zburdalnic în urma lor. Silueta mică a Juliei se desprinde în cer. Este modul său, al cerului, de a spune că viața este întotdeauna acolo!

Tradus și adaptat după revista *Maxi de*

Ioan Mirela

Motto revistă: "Omenirea întregă încă mai așteaptă să fie reinventată"

ETERNUL FEMININ

Cîte nu s-au spus, pe drept sau nedrept, despre femei de-a lungul timpurilor! Au fost ridicat în slăvi, li s-au ridicat statui, osanale sau au fost amar disprețuite; li s-a contestat caracterul și puterea creatoare, le-au simbolizat Eva și Dalila, dar și Gea cea roditoare, ca și eterna "Maică a Durerii". Femeinitatea a fost propulsoarea spiritului spre înalt; poeții au fost fascinați și inspirați de această enigmă; Eminescu îi imputa: "Tu trebuia să te cuprinzi/ De-acel farmec sfînt/ Și noaptea candelă s-aprinzi/Iubirii pe pămînt", iar Blaga îi cerea iubitei "să-l îmbogățească și să-i mute cu mîna în suflet lacul, văpaia, înghețul, dumbrava, cerbi, trestia și veacul". Fascinația feminității acționează ca un câmp magnetic subtil, tradus în poezie prin *farmec*. Unii poeți sînt conștienți de forța feminității, care a făcut și desfăcut imperii, care a declanșat războaie, care a pacificat omenirea... Dacă forța bărbatului constă în spirit, rațiune și-n... forța mușchilor, feminitatea are darul magic de a supune și rațiunea, și forța bărbătească, de a cizela, de a înmobiila. De la mitologie la poezia și psihanaliza modernă, de la Afrodita, zeita luminii, fecundității și regina frumuseții și dragostei pînă la femeia fatală modernă, prin poveștile tulburătoare de dragoste ale lui Daphnis și Chloe, Tristan și Isolde sau Romeo și Julietei, de la Cîntarea Cîntărilor la Dante și Petrarca, de la Ronsard la Shakespeare sau Goethe, "eternul feminin" și dragostea apar într-o gamă nesfîrșită: de la adorație, transcendență și extaz pînă la alterarea animalică în erotismul și obscenitatea "Crucii de piatră", Madonei sau Emanuelei... În "Divina Comedie" dimensiunile femeii

iubite ating spiritualizarea absolută și revelația marilor mistere ale creației divine. Beatrice este simbol al femeii spiritualizate, înger, intermediar între om și divinitate. Iubirea sădită în sufletul omului este germen de năltare, elevație spirituală, iar femeia iubită înlesnește revelația misterului naturii umane și divine. Ochii iubitei devin oglinda armoniei universale și al echilibrului lumii spirituale. Femeia idealizată excesiv e adesea produsul fautezii bărbatului ce așează femeia într-o aureolă metafizică, e jumătatea ideală de cosmos

lipsă, complementară naturii umane. Astăzi femeia, legată de Gea prin simbolistica ei, nu se simte nici Laura, nici Beatrice, nici Margareta, nu crede a mai avea vocația de călăuză spre Cer; este stăpînită de problema raporturilor cu partenerul și a procreației, a protejării și educării copiilor, devine tot mai integrată în societate, mai liberă, mai stăpîină pe sine însăși, neconcepînd să redevină o "păpușă", ca-n "Nora" de Ibsen. Femeia modernă, în ciuda unor mișcări feministe exagerate, a devenit performantă în domenii ce erau considerate exclusiv masculine, fără a-și pierde feminitatea, dimpotrivă, îmbogățindu-le cu nuanțări nebănuite: Marie Curie, Ana Aslan, Nadia... Femeia adevărată

este o ființă profund morală, credincioasă, devotată, care cîntă iubirea de soț, copii și de cămin, virtuțile casnice și civice. Există însă și "preotese" sau "poetese ale amorului" (Sapho), care cîntă fără pudoare dorința de împreunare, transa, beția delirantă a voluptății cîrni, aspirația de a fi iubită de bărbat, bucuria de a trăi trupește, fără remușcări ori vreun fel de scrupul moral, dimpotrivă, "construind" o "pseudofilosofie" *pro domo* care să justifice "superioritatea" acestui mod de a fi, ca unul... "modern"! Dezlănțuirea și beția simțurilor, condamnate de toate filozofii și religiile umanității, de bunul simț popular, sînt astăzi propagate pe toate căile, inclusiv printr-un sector foarte important al muzicii tinere, cinematografiei sau literaturii de tarabă. Disimularea în "ambalaje" onorabile, chiar... spirituale, nu poate înșela decît pe tinerii fără experiență și domicii de nou, incapabili însă să discearnă între bine și rău, autentic și surrogat, adevărat și fals! Particularitatea femeii este de a avea un sentiment acut al trupului ce a fost ridicat la nivel de artă, rafinament în cosmetică, vestimentație ori bijuterii. Podoabele și vestimentația sînt menite sporirii frumuseții, prin colorit, parfum, grație, dînd acea fascinantă cochetărie feminină sau alintare seducătoare... Toate sînt bune cînd sînt folosite cu măsură, cu discreție (specific feminină!) și ajutînd natura în rafinament, neofensînd-o, nebruscînd-o, căci, ca și în alte situații, legile naturii, încălcate, se răzbumă. *Naturalia non turpia*, însă nici a te lăsa în voia instinctelor oarbe, făcînd "un sistem, o obișnuință și o meserie din ceea ce natura ne oferă mai spontan, bătaia unei inimi". Căci nu poți comercializa ceea ce Pronia îți oferă în dar, fără preț

și fără merit personal mai ales că a face o "meserie" din amor înseamnă alterarea trupului, sufletului și spiritului, descompunerea celor trei corpuri ale ființei umane, cu consecințe dintre cele mai rele atât pe plan individual cât și colectiv. Femeile care obțin avantaje considerabile, deturând uneori extrem de grav mersul firesc al lucrurilor, folosindu-se de puterea de seducție, "vânzând" farmecele, sînt la fel de demne de dispreț și condamnabile ca oricare om corupt, farsor ori șantajist... "Arta pentru artă", luxuriantă, sterilă în artă, este cu atât mai maladiivă, nocivă, atunci cînd devine "dragoste pentru dragoste"... Noua feminitate, în continuă criză de identitate, nu mai este nici demodată romantică, nici roaba instinctului, devenind mult mai stăpîină pe sine, mai lucidă, mai echilibrată, mai degajată, mai conștientă de locul ce-i revine, riscînd totodată eșuarea lamentabilă în robotizare sau virilizare (femeia-sportiv sau fata "băietoașă" care imită, pînă la pierderea identității, unele vicii ce masculinizează, fumatul fiind doar unul dintre ele)! Aurora eternului feminin nu suportă constrîngerea în rigide și reci formule raționale din care se retrage înspăimîntată. Eternul feminin este "solubil" doar în poezie, în muzică, unduirea dansului, în artă în general, și este un "pinten" pentru filosofie, pentru marile probleme existențiale, stimulînd înțelepciunea și echilibrul bărbatului. Femeia și iubirea sînt coagulantul societății, imboldul umanității către perfecțiune și mîntuire, aspirația întru depășirea condiției umane, a limitării și efemerității timpului (vezi, de pildă, umanizarea lui Enkidu, ce se mîntuie de animalitate prin iubire, întocmai lui... Tarzan!). Deținătoare a tainei și misterului, a celui inefabil "nu-știu-ce și nu-știu-cum", a supremei revelații a

eternului dincolo, în care iubirea umană se întîlnește cu cea divină, femeia nu trebuie atinsă nici cu o floare și nu trebuie rîs de o femeie care cade, dacă n-ar fi să parafrazăm decît două vorbe celebre! Spiritul feminin poate elibera spiritul masculin, dîndu-i aripi spre eternitate și absolut, precum poate să-l distrugă, îl poate înălța sau îl poate doborî iremediabil... Prin dragoste omul aspiră spre divin, spre absolut și spre etern. "Eternul feminin" goethean exprimă însuși principiul feminin al vieții, energia de tip Yin, componentă polară a spiritului etern, opusă lui Yang, element primordial al esenței divinității creatoare, așa cum apare în marile mitologii ale lumii și-n special în cosmogonii, splendid cercetate de compatriotul nostru, Mircea Eliade, printre alții. Platon arăta că: "Dragostea... este înmăscută în ființa umană; ea caută să restabilească natura; ea încearcă să unească două ființe distincte pentru a face una singură, pentru ca să remedieze umana lor lipsa de perfecțiune", iar Kant spunea că "numai împreună bărbatul și femeia formează omul complet". Derivă de aici aspirația omenirii spre frumos, armonie, spre o ființă mai bună, perfectă, obținînd urmași mai dotați, mai inteligenți. Este o sete de timp, de eternitate pe care poezii au întrezărit-o totdeauna în ochii femeii iubite, căreia i-au încredințat povara groazei existențiale. Totdeauna "eternul feminin" a neliniștit, a preocupat, a dat naștere la infinite controverse și a fost privit din infinite perspective și bune, și rele. De la Dante la Renaștere și pînă astăzi s-a perpetuat acel mister al Eternului feminin sub chipul suav și gingaș al iubitei ideale sau cel lasciv și voluptos al pasiunii senzuale; de la micul animal răsfățat, prin femeia-scorpie (Xantipa sau "femeia îndărătnică" shakesperiană ori Matilda lui Preda) pînă la femeia intelectuală, emancipată, rafinată

spiritual, model de inspirație pentru iubirea omului superior (d-na T. din "Patul lui Procust")... Eternul feminin, înconjurîndu-se de o aură aproape mistică, de acel "farmec sfînt" sau "dureros de dulce", a fost cîntat de poeți, a pus pe gînduri filosofi, căci cu cît a fost mai mult definit, cu atât a scăpat mai mult de înfîrșirilor. Misterul, enigma învăluie femeia și provoacă, căci femeia se află mult mai aproape de natura umană pe care instinctiv o simte, deși nu o poate exprima logic, ci doar prin învăluiri afective. Poeții se apropie mai mult de feminitate, artiștii dintotdeauna au cîntat pe întreaga claviatură a dragostei "erotismul pur", dragostea filială, castitatea și iubirea aleasă, pasiunea mistuitoare, statornicia în dragoste, pasiuni febrile ale unor femei care au devenit celebre: Medeea, Didona, Fedra, Lucreția Borgia, Cleopatra... Sînt numai cîteva nume care s-au jertfit pe altarul dragostei lor: "Eroinele acestor drame pasionale s-au pulverizat de multă vreme în pămînt, dar flacăra simțirii lor se reaprinde de fiecare dată cînd o înțelegere pioasă încearcă să retrăiască marile furtuni ale sufletului ce au răvășit odinioară viețile" (I. Biberi — "Eros"). Dar cîte anonime n-au fost mistuite de același foc al vieții, devastator! Ele sînt într-adevăr sfînte priu iubire, cum ar spune Poetul. Aspirația spre dragoste e căutarea împlinirii personalității cu Marele Rest ce lipsește ființei umane. Marile iubiri declanșează miraculoasa viziune reciprocă a două suflete, a două universuri complementare! Iubirea este în primul rînd "întrezărirea" cu întreaga ființă a Ființei, a Marelui Rest. Dragostea nu e "oarbă"; ea este "viziune magică" a aurei ființei complementare ființei noastre, izvodind din codul genetic. E însăși viziunea Armoniei, Frumosului etern prin cele două ființe într-un "duet" care să refacă Armonia cea dintîi,

primordială, alterată de expansiunea cosmică!... Cele două principii bipolare se caută, uneori găsiindu-se spontan, "subit", la prima vedere: "coup de foudre"! Dacă n-ar fi, din nefericire, dizlocația, fractura dintre cele trei corpuri sau dintre Eu, Sinele autentic și cel derivat, iubirea ar fi eternă... Cei doi poli, între care există o atracție irezistibilă, un câmp auroral fascinant, duc imaginația pînă la geneza cosmică (vezi "Eros și Yoga" de Mircea Eliade). "Iubirea.. element ... de agregare și atracție a elementelor... cu tîlc universal și cosmic... a transformat Haosul în Cosmos introducînd în lume armonia și unind atomii elementelor în agregate și cristale..." (Platon). "Eros este zeul ce ne eliberează—Symposion — de porniri sălbatice și ne însufletește cu prietenia..." și tările creației, căci dragostea este o intensiune a spiritului prin perfecțiune întru perfecțiunea și armonia absolute, absorbante ale sinei întru Absolut. "Dragostea, o! Socrate, nu este... dragostea de frumos... Este dragostea generării și a creației în frumusețe!", e o proiecție a codului ființei într-o reprezentare ideală a ființei complementare, frumoasă, sănătoasă, perfectă, care să compenseze în urmași propriile imperfecțiuni resimțite instinctiv, ameliorarea karmei, cum ar spune indienii, pînă la obținerea libertății în Nirvana; tîndem prin iubire la Absolut, Eternitate, deci... la iubirea absolută.

Dragostea generoasă, nobilă este temeiul moralei, a tot ce există bun, creație pe Pămînt. Iubirea este după Hesiod "arhitectul Universului", "aripa pe care Dumnezeu a dat-o sufletului ca să urce pînă la El" (Michelangelo). Eternul feminin este diversitate în unicitate, originalitate. Și cine depune mai multă fantezie pentru a fi originală, unică, deosebită de toate celelalte?! Nuanțată, feminitatea are și nu are "vîrste", ea în primul rînd luptă împotriva trecerii timpului! De la puritatea adolescentină, genuină, spontană a lui Chloe, Julietei sau Virginiei ("pudique dans sa chair"), a înmuguririi, contrastînd cu dezlănțuirea pasională, pătimașă a femeii sălbatic posesive, un întreg evantai feminin. Simplității și spontaneității i se opune jocul savant, reticent, viclean, ipocrit, neonest și-n meandre al cochetei. Nu mai vorbim de gama infinită a soției și mamei ce a traversat toate civilizațiile, cu nuanțe de la una la alta, atît de diferite de aceeași categorie de femei care iubesc pasional, dar care înșală cu aceeași ușurință, refuzîndu-se statorniciei, sincerității: Carmen... Civilizațiile oboșite au cunoscut fie chipul femeii căzute iremediabil, fie pe cel al femeii-păpușă, prețioase, frivole, goale de gînduri sau eșuînd în automatisme convenționale, în dragostea "profesională", rece. Dragostea, ca și feminitatea, are nuanțe, exprimînd însăși bogata polivalență a spiritului feminin. Jertfa de sine este o componentă a iubirii, iar piedicile de orice fel

au produs victime nefericite de-a lungul timpului: Isolda și Julieta, Ofelia... Alături de beatitudine, eternul feminin presupune și violența neîblînzită, de panteră sau viperă, ferocitatea de scorpie a răzbunării și urei: Electra, Medeea... Mai presupune, pe lîngă suferință și sacrificiu, și visare romantică cu evadări imposibile: Emma Bovary. Vitregile și capriciile timpului au aruncat-o cînd roabă a bărbatului, cînd curtezană, cînd împărăteasă sau regină. Viața are o prelungire în lunca de dincolo, iar feminitatea are un rol deosebit în bipolarizarea și ordonarea spiritului uman. Femeia, prin energetismul său specific, prin tonusul vital deosebit, reprezintă forța care rupe conformismele, slăbimă scepticismul cunoașterii, scoțîndu-l din interție, antrenînd energii deturnate de la menirea lor firească. "La Sadoveanu narurile feminine sunt — Marin Mincu — dinamice, impulsivînd latența statică. Dinamismul lor vine din trăirea naturală, nesofisticată de conceptualizări inhibitorii". Și tot la el există o categorie sublimă: "femeia sărbătoare", "Sfînta Duminică", ceremonioasă, oficiînd un fel de ritual al muncii emanînd din mitologia adîncă a acestui neam, plină de noblețe, spirit, spontaneitate, naturalețe, umor, semeția unei Ilisafa, Olimpiada, Vitoria coborîte parcă din romanul-epopee moldovenesc. Ne oprim deocamdată aici, deși tema este mai mult decît... ispititoare și infinită în nuanțe.

ABJ

RUBAIATE

"Un punct pierdut e lumea în haosul imens.

Toată știința noastră: cuvinte fără sens.

Om, pasăre și floare sînt umbre în abis;

Zadarnic este gîndul, iar existența-vis."

"Cum spune adevărul, nu pilda sau ghiocul,

noi sîntem niște piese și cerul face jocul,

pe eșichierul vieții jucăm și revenim în

cutia neființei pe rînd cum ni-e norocul."

PALINDROM—primul vers citit de la dreapta la stînga are același înțeles cu versul al doilea, citit de la stînga la dreapta.

"Dus aici, beșiv opal
lapovițe bici asud
Dur, o vietate cal
în cetate: izvor ud."

OCROTIȚI VISĂTORII

Intr-o lume în care banii și câștigul imediat au cea mai mare valoare ne-nvârtim într-o alergare oarbă, uitând aproape complet că undeva, în noi, se află un suflet. Probabil că mulți au uitat de mult să privească stelele și să viseze pierduți în orizontul infinit al cerului, probabil că mulți vor fi uitat aroma unei flori și poate că nu-și mai amintesc nici măcar ce ideal au avut ieri. Am uitat că există frumos, că există iubire, sentiment, am uitat că există suflet. Ne-am trezit dimineață înconjurați poate de aceeași sărăcie ca în ajun, ne aflăm într-o stare proastă că nu avem o ținută mai aleasă și toate acestea (și încă multe altele) ne fac să uităm de ceea ce e în noi și pentru care merită cu adevărat să trăim. Orbiți de teama unui exterior care poate să nu fie luat în seamă, ucidem în noi ceea ce are valoare. Și totuși, presărați într-o lume meschină, manevrată de egoism și mediocritate, în care mai lesne triumfă necinstea și minciuna, există și unii care nu au uitat să se minuneze în fața naturii, care nu au uitat că există frumos, sinceritate, prietenie... Cu toate acestea atunci când vorbești prea mult de suflet și sentiment devii un adevărat paria în fața lor, și-atunci nu-ți rămâne decât să alegi: fie îți pui o mască și îmbraci costumul în care cred ei că îți stă bine, fie te închizi în lumea ta de umbre în care ei nu vor avea niciodată acces. Diferența dintre ei și tine e aceea că ei privesc lucrurile și spun "de ce?", pe când celălalt merge mai departe și spune "de ce nu?". De ce

adică un copac n-ar crește cu rădăcinile în aer? De ce să nu poți atinge infinitul și de ce să nu lupți o viață întreagă pentru un ideal pe care e posibil să nu-l îndeplinești niciodată? Ce e rău în a crede că o pasăre nu e decât o floare ruptă de pe tulpină și lăsată liberă să zboare? De ce n-ar exista iubire și prietenie adevărată? Lumea în care trăim e o lume cenușie, populată de mediocritate, orgoliu, egoism și materilism; amalgam de inferioritate în care ne complacem și cu cât ne complacem mai mult cu atât avem mai puține șanse de a reinvia din propria cenușă. Căci mediocritatea e ca tăciunii: scoate fum și nu încălzește pe nimeni. Ce-i de făcut? Renan spunea: "Dacă vrei să fii de vreun folos pe lumea asta trebuie să te jertfești pe tine însuți. Omul nu trăiește pe Pământ doar pentru fericire sau pentru sine, el trăiește pentru a dărui lucruri de seamă omenirii, pentru a-și desăvârși noblețea sufletească și a se înălța deasupra josniciei în care cei mai mulți dintre oameni își trăiesc viața". În marea alergare cu timpul, poate ne vom aduce aminte să privim în noi și, descoperind cine sîntem, poate lumea va deveni altfel. Drumul către tine însuți e cel mai lung! N-ar fi rău să ne (re)întoarcem la natură, să încetăm să dorim ceea ce este cu neputință de păstrat. În fond nu sîntem decât niște călători. Și călătorind, alături de grijile cotidiene, să nu uităm totuși să ocrotim visătorii !!

Ioan Mirela, Liceul "Unirea"

VISUL—SUPERSTIȚIE SAU PRESENTIMENT?

"Cine vrea să explice totul prin cuvinte, ajunge curînd să nu mai poată explica nimic." Visul este forma de manifestare a inconștientului - inconștientul cuprinzînd informații pe care nu le putem avea în stare de conștientă, deoarece aceasta este umbră de rațiune, logică, bun simț, care sînt sfidate de vise. (Adam și Eva erau fericiți cînd nu cunoșteau binele și răul: "Cine se coboară în adîncimea sufletului său găsește acolo pe Dumnezeu, lumea cea adevărată unde nu e deosebire între ce a fost și ce va fi, între ce este și ce pare a fi, căci numai mintea omenească, neputincioasă de a cuprinde tot, a născocit împărțirile care sînt pricina tuturor neînțelegerilor). Visele sînt considerate manifestări ale unor forțe superioare (spirite, demoni, îngeri) ceea ce nu contrazice părerea psihologilor că visele sînt expresia vieții psihice profunde. Realitatea este deformată și de aceea este nevoie de o cheie care să ne înlesnească pătrunderea în aceasta lume: simbolul care conduce spiritul în afara spațiului și timpului către orizonturi pe care rațiunea nu le bănuiește. Prin întrepătrunderea viselor ne putem cunoaște mai bine situația interioară, deoarece simbolurile reflectă

dorințele noastre neexprimate, complexe, slăbiciunile, adevăruri ignorate cu bună știință, care putrezesc în adîncul sufletului și care ne întunecă zilele și nopțile printr-un "nu știu ce". În privința acestui "nu știu ce" chinul este prevenit Eul conștient prin intermediul visului. În stare conștientă nu ne dăm seama decât de o infimă parte de ceea ce se petrece în noi. Dar nu există o "cheie" valabilă pentru ușa fiecăruia dintre sufletele noastre. Visul este o expresie a personalității, aparține fiecăruia dintre noi, depinde de context și decodificarea lui se bazează și pe intuiție, o persoană avînd un anumit sentiment față de un lucru sau o situație. Totuși există niște simboluri general valabile care pot fi adaptate unui caz anume. Se pune problema somnambulismului, care este o maladie mentală, o trăire activă a visului. Dacă cineva visează că citește, somnambulul se "scoală" și citește, dacă cineva visează că se plimbă pe marginea unui acoperiș, somnambulul chiar o face și fără frică, deoarece el nu este conștient de sine, neputînd face deosebire între vis și realitate. În continuare câteva simboluri care pot servi ca exemplu interpretării unui anumit lucru: *Biserica —*

reprezintă ceea ce este sacru în noi, centrul personalității noastre. Biserica poate fi părăsită, ceea ce este un semnal de alarmă pentru noi: sufletul nostru trebuie curățit. *Călătoria* — înseamnă o plecare spre noi realizări interioare, o schimbare psihică. Ea se poate face cu o căruță veche ce abia se mișcă sau cu un avion care străbate aerul cu repeziciune. Subiectul poate conduce bine sau rău, poate avea accidente sau obstacole. *Cheia* — deschide o ușă, o situație, poate simboliza Puterea, Cunoașterea. *Cimitirul* — nu este ceva care să ne trezească teama. El se găsește în noi, este trecutul nostru mort, vise pierdute, iluzii distruse. A intra în cimitir înseamnă a reînvia trecutul pentru a clarifica o problemă vitală sau pentru a produce suferință. Dar poate însemna și reînvierea pentru o viață nouă. *Hainele* — ne indică fără menajamente ceea ce sîntem în realitate. Imbrăcămintea poate fi urîță, săracă. Dar o haină neagră nu înseamnă neapărat un suflet rău sau o veste rea, ci tristețe, îndoială, zbucium. Totul trebuie privit nuanțat. *Marea* — "este simbolul "inconștientului colectiv", pentru că sub reflexele strălucitoare ale suprafeței sale, ea cuprinde adîncimi nebănuite. Ea este locul de predilecție pentru iruperea conținuturilor inconștient" (Jung).

Sfera — (soarele, *triunghiul luminos*) simbolizează echilibrul și perfecțiunea interioară, chiar dacă cel ce visează nu-și dă seama de aceasta. *Trandafirul* — reprezintă idealul de spiritualitate, frumusețe, puritate și/sau desăvîrșire. *Ușa* — înseamnă o trecere spre ceva, o deschidere spre viitor. Ușa poate fi închisă sau se poate deschide către o grădină luminoasă (cu ajutorul unei chei) sau spre o prăpastie. *Zăpada* — semnifică în general puritatea, inocența, dar poate simboliza și singurătatea, izolarea sau reînnoirea. Există de asemenea simboluri populare cu o semnificație strictă, dar care nu sînt recomandabile, fiind valabile în puține cazuri și exprimînd doar o tendință, o nuanță a visului. Simbolurile de mai sus au fost date pentru a putea vedea cum trebuie privit un vis, nu pentru a avea pretenția unei valabilități de neatins. Trebuie să știm ce căutăm cînd vrem să înțelegem un vis și de unde să pornim cu interpretarea lui.

BIBLIOGRAFIE: După "L'interpretation des rêves"—Dr. D.H.Vaughan, tradus și prelucrat de Pîrvu Dana, Clasa a XI-a G, Liceul "Unirea"

DESPRE ADOLESCENȚĂ, CU DOMNUL PROFESOR MICHAEL RAE

Urmărind, poate, recente filme despre adolescenții americani, tinerii români au început să înțeleagă diferențele și, mai ales, ceea ce le generează. Completînd ideile acestor filme cu părerea unui fost adolescent, dar veșnic tînăr american, am purtat o discuție pe această temă cu profesorul Mr. Mike. *Rep.*: Ce știți despre adolescență în general, care este viziunea dv asupra ei? *Mr.M.*: Știu că originea cuvîntului este latină: *adolescens*, participiul prezent de la *adolescere*, a crește. Viziunea mea referitoare la adolescență este aceea a unui timp al marilor distracții, dar este și vremea marilor piedici și zădărnicii. *Rep.*: Credeți că adolescența este vîrsta la care "tot ce zboară se mîncă"? *Mr.M.*: Nu. Sînt multe perioade în viața unui om cînd se simte astfel. *Rep.*: Care a fost vîrsta dv cea mai fericită? *Mr.M.*: Perioada cea mai fericită din viața mea a fost frecventarea universității, între 18 și 22 de ani. *Rep.*: Puteți povesti cea mai deosebită întîmplare din viața de școlar? *Mr.M.*: Cea mai deosebită întîmplare? Nu am una specială, ci multe, multe amintiri plăcute. *Rep.*: Notele au fost importante în formarea dv ca intelectual? *Mr.M.*: Nu. Notele sînt doar o mică parte din dezvoltarea intelectuală a unui om. Relațiile cu oamenii, rezolvarea problemelor și să înveți cum să te descurci în viață sînt importante. *Rep.*: Credeți că poezia este "un fenomen" fundamental în viața

adolescenților? Dar în viața societății umane? *Mr.M.*: Nu cred că poeziile sînt singurul fenomen care se dezvoltă în viața adolescenților sau în viața oricui. Sînt atîtea modalități de exprimare sau de studiere aprofundată a fiecăruia... Poate poeziile sînt evenimente-fenomen pentru unii oameni, dar nu contează dacă acea persoană este sau nu adolescent. *Rep.*: "Revista noastră" reprezintă specificul vîrstei adolescente sau se adresează unei "categorii" mai restrînse? *Mr.M.*: Cred că are ceva de oferit tuturor vîrstelor, pentru că aveți scriitori foarte talentați care pot fi citați de oameni de toate vîrstele. *Rep.*: Dacă ați fi în colectivul de redacție al "Revistei noastre", care ar fi profilul pe care i l-ați alege? *Mr.M.*: Ar fi, probabil, la fel. *Rep.*: Ați încercat să oglinditi într-o lucrare artistică sentimente sau trăiri din perioada adolescentină? Dacă da, ce a rezultat la prima încercare? *Mr.M.*: Păi, am încercat ceva artistic timp de doi ani cînd eram mai mic. Am cîntat la pian, dar nu am fost satisfăcut făcînd acest lucru, deci am renunțat. De atunci nu am mai încercat niciodată să cînt la un alt instrument muzical. *Rep.*: Aveți un mesaj pentru cititorii "Revistei noastre". *Mr.M.*: Voi încerca, și sper că voi reuși, ca anul viitor să lucrez cu toată lumea, după care voi pleca. *Rep.*: Mulțumesc și, pe curînd!

Soare Corina-Roxana

STRIGOIUL

Vine-nceț fata mlădie,
 ți se prinde de grumaz .
 Sus, pe puf de păpădie
 îți descântă de necaz.
 Se înalță de călcăie,
 pe sub piele-și face loc,
 din buricul cu tămîie
 scoate-oleacă, de noroc.
 Te ciupește bucuroasă
 de urechi, și pleacă iute;
 se întoarce curioasă:
 a uitat să te sărute?
 E așa de mincinoasă!
 Nici nu știi ce-are să-ți facă-
 într-o noapte mai frumoasă
 te omoară ca din joacă.

Monica Olaru

TRIOLOGIE

1. Au fost odată ca niciodată
 trei mere.

2. Mai alaltăieri ia, se
 nimereste că Făt-Frumos, din
 plictiseală, a mîncat unul (nu
 știi, i se părea lui că-i... prea
 rotund).

Concluzie: Au mai rămas două
 mere.

Mușcăm cu toții din mărul cel
 roșu și fierbinte

Ce-n soare viclean, curios
 strălucește.

Ce dulce-i blestemul! Ce acru
 Dumnezeuul...

Sublim ne e hașișul... Ce roșu
 e cașmirul (!)

Dansăm nebuni cu focul
 deznădăcinat de mere

Scînteii ne mușcă tîmple

Lascivă și plăcută ni-i durerea
 din vineleuscate

Iar mustul roșu putred de măr
 Ne-nvolburează părul, vârtej de
 arabescuri

Sub cerul fără stele scabrosul
 întumeric

Ne-ngroapă umbra zvîcnitoare,
 ce-i mare, mult prea mare...

În tobe cadențate ce-și pierd
 cadența în noi

Cad mere desfrunzite-n
 imponderalul zbor.

Sfîrșiți de nemurire, cădem
 Cu mîni întinse spre un capăt

viitor.

Frînghii de păr, de umbre ne
 încheagă.

...Iar undeva a mai rămas un
 măr.

Daniel Mangu

DIANA ALUDOR

Diana Aludor este
 studentă la secția romîna
 franceză a Facultății de Litere
 din Galați. A publicat pînă
 acum, din nefericire, am spune,
 doar în reviste literare locale.

DES MOTS ENTRE
 DEUX VOYAGES

Tu est ici et tu n'es plus
 rien que mon envie de toucher
 l'autre limite
 celle que tu ne cesse pas de
 regarder
 avec ton amour pour odes—
 mots chasees
 pendant des nuits rouges.
 "C'est du passe, c'est du
 passe..."

tout est derriere moi, je suis
 aveugle

et je pense qu'un jour tu
 verras

mes yeux blesses.

Dis moi au moins qu'est-ce
 que

je devrais tout d'abord crier

ton poulse qui prolonge

la tristesse jusqu'a l'infini

ou mon corps qui ne fait que
 briser

de beaux miroirs
 entre deux voyages?

Dire encore que je suis seule.

PRIVILEGIU

Ma bucur acum de privilegiile
 unui cal cu aripi întregi
 Mi se carbonizează pașii

fară ca apoi să cad
 deși dincolo mi s-a promis
 viața.

MARȚI 13

Zi de cancer palidă și brună
 Am pornit cu visul dezgolit
 prea încurcat pentru o
 dimineață
 surdă zi
 păcată și sură
 m-ai păcălit și azi cu dorul
 singurul
 dorul rămas nespusul
 Am să-mi scutur lacrimile
 drept în sfîrșitul tău ipocrit
 și-am să te cobor spre seara
 zi de cancer
 nenorocire searbădă.

Dincolo de iubire

M-am zăvorît într-o floare
 Ca să mă coc un măr zemos
 Ce-ar vrea să fie însemnat
 cu urma mușcăturii tale.
 M-am unduit cărare parfumată
 curgînd vîltoare prin albia
 unui rîu
 furișată pe sub porțile raiului.
 Soarbe-mă, șoptește-mă,
 ascultă-mă:
 Țărnuțele, eu sînt marea ta!

Sahara mea însetată

Cînd m-am născut,
 în mintea mea era un început
 de Sahară
 caldă și înșelătoare
 ca visul unui zeu beat.

.....
 În Sahara mea însetată
 o adiere a început să-și desfacă
 aripi nesfîrșite, crescînd
 mai întîi vînt furios

apoi furtună prăfuită.
 Picur ploaie de aur
 în clepsidra răsturnată
 a jumătății de nimic,
 din care se va întrupa
 un pui de Sahară.

Dana Dascălu

IDEALUL UMAN

Poate omul să atingă idealul și în acest caz rămâne tot Om?

Iată două întrebări existențiale al căror răspuns ne-ar putea dezvălui limitele umane și cum am putea descoperi absolutul uman în societate sau într-un univers spiritual.

Omul, ca ființă spirituală, este terorizat de istorie, de trecerea ireversibilă a timpului, acest sentiment existând încă din societatea primitivă. Idealul uman trebuie să depășească această slăbiciune, iar mijlocul cel mai sigur este încercarea de abolire a timpului, de părăsire a spațiului profan.

Indiferent de credința religioasă, omul admite existența unui Moment primordial care transformă Haosul în Creație. Acest început îl determină pe om să se întoarcă mereu la cosmogonie (Creație), să încerce o oprire a timpului, să trăiască atemporal. Această atemporalitate se nu încercând o întoarcere în timp, deoarece stă în natura omului a privi în urmă, a avea remușcări și regrete, iar idealul trebuie să neutralizeze aceste defecte. Un om care privește înapoi își dovedește slăbiciunea și printr-o continuă slăbiciune nu poate atinge absolutul. Ieșirea în spațiul mitic se face printr-o reactualizare a Genezei și, deci implicit, a Haosului.

Răul a fost condamnat de societatea umană prin prisma religiei, cu excepția unuia singur: al răului îndreptat spre bine. Un astfel de rău este cel care trebuie trecut spre a putea atinge idealul. O formă de ajungere la Haos este traversarea Infernului, a Marelui Rău.

Omul ideal este lipsit de sentimente? Absolutul nu trebuie să cunoască sentimentele unul câte unul, să se caracterizeze la un moment dat printr-un sentiment, ci trebuie să fie însufletit de un sentiment cosmic ce le sintetizează pe toate celelalte, un sentiment de armonie perfectă cu

Universul.

Idealul uman face abstracție de latura materială a ființei sale și își continuă existența atemporală în spirit. Conform majorității credințelor, omul material, prin moarte, își continuă existența spirituală, dar care e diferența dintre cele două moduri de absolutizare a ființei umane? Prin absolutul uman, spiritul va armoniza cu toate celelalte ființe spirituale superioare (divinități) la același nivel; pe când sufletul după moarte este marcat de existența anterioară, cea materială, și va exista la o treaptă inferioară: va face parte din Univers, dar spiritul nu va căpăta atribute cosmice. Această diferențiere cred că vine din problema alegerii, a libertății divine de a-și găsi singur drumul.

După cum am văzut, cu ajutorul credințelor religioase, omul atinge absolutul, dar din punct de vedere al ateului, în ce măsură se poate aspira spre ideal? Ateul prin negarea existenței oricărei divinități, neagă de fapt existența spiritului eliberat de materie. Idealul uman ateist este mai mult un ideal social, care încearcă să treacă de carențele ființei umane pentru că așa cer unele norme morale, pentru că așa este corect.

Omul ideal, ființa perfectă, nu poate fi parte a unei lumi profane, poate doar să încerce sacralizarea ei, o ridicare de sub păcat.

Dacă idealul poate fi atins, se pune problema unei anumite predestinări, al unui destin. În mod cert, nu oricare dintre noi are posibilitatea atingerii absolutului și realizarea acestui ideal depinde de compatibilitatea spirituală a fiecăruia dintre noi. Oamenii se nasc sub o anumită stea sau mai bine spus: "Nu toți oamenii sunt egali".

Adrian Băcătuș

haiku

Resuscitări

Fragede inimuri
în străvechile ritmuri
ce revelații!

Pe al templului
clopot umflutire lin
în somn s-a lăsat.

Stînd pe un ciot de ram,
se profilează un corb.
Seară de toamnă.

Ce lună de jar
De mine un orb s-a ciocnit
și singur a rîs.

Viața-ntr-adevăr
ca roua zorilor e.
Și totuși, totuși...
(Busson)

Vînt lin de toamnă.
Tot ce-mi răsare în cale
devine haiku.

(Kyoshi)

NISIP..

Am o obsesie pentru nisip. S-ar putea să fie forma de existență a materiei pe care o prefer. Nisipul seamănă cu multe, chiar cu prea multe identități din univers.

Începînd cu nisipul de pe plajă și terminând cu praful cosmic, totul nu e decît nisip. Între aceste doua coordonate e un spațiu larg în care sunt incluși și oamenii. Asemanarea lor cu nisipul este cea mai îngrijorătoare. Mai întîi, seamănă cu nisipul din clepsidră: se scurg mereu, în virtutea inerției, fiecare particulă a trupului lor repetînd aceleași, mereu aceleași lucruri. Fac același drum, desfășoară aceeași muncă, nu încearcă să iasă din interiorul strîmt al clepsidrei, nu încearcă să treacă de pereții ei, care - la prima privire - par ușor de depășit, dar care sunt, în realitate, cea mai mare piedică în calea progresului. Numai prin perseverență poți trece de acest obstacol, însă oamenii, în general, nu au acest dar...

Preferă să coboare sau să urce (dar cît de rar!) prin gîtul strîmt al clepsidrei: ("Trăind în cercul vostru strîmt"), înghesuindu-se care mai de care, bătîndu-se pentru a mia parte dintr-o secundă, ca și cum acesta ar fi lucrul cel mai important din viață. Mai există, apoi, asemănarea dintre oameni și neșfîrșitele dune de nisip ale deșertului. Aceste dune nu sînt decît un praf neînsemnat, pîna cînd, deodată, apare o forță care îl modelează, care face ce vrea cu el, pîna ajunge la o formă mai... estetică.

Ia forma de Sfinx, de piramide superbe, se transformă în citadele ale Antichității, dar, în esență, nu este decît un praf neînsemnat. Privitorul îi vede doar forma și rămîne impresionat de ea, oprindu-se la aspectul exterior. Nu trece niciodată dincolo de aparență.

Deșertul, cu nisipul lui, este un mediu

prielnic aparițiilor miraculoase. Pentru o clipă, undeva, într-un loc nebăgat în seamă pîna atunci, apare o oază. Interesul tuturor se îndreaptă către ea, însă există două coordonate temporale diferite.

Prima, și cea mai întîlnită, reprezintă indiferența față de cea oază, în momentul în care există, scepticismul cu care este privită, avînd în vedere că este ieșită din comun. După ce a dispărut (doar a durat o secundă lipsită de importanță!) este regretată, i se atribuie o valoare pe care, poate, n-a atins-o niciodată. I se exagerează dimensiunea, meritul, importanța, compoziția, esența, dar (ce păcat!), totul se face după ce ea a dispărut. A doua ipostază este total opusă celeilalte. Se vede cum toată existența se rezumă la acea lege a Universului fizic: "În Univers nu există forțe independente", adică oricărei acțiuni i se opune o reacțiune. Numai că reacțiunea poate să apară sau poate să nu apară în același timp cu acțiunea. Deci revenind la oază: înainte ca ea să moară, i se uită contribuția, se uită folosul pe care l-a adus, ajunge singură, părăsită de cei ce i-au fost... "prieteni".

Mai este un fel de nisip: nisipul pe care îl poartă vîntul, nisipul de care nu se alege nimic niciodată, nisipul care îți intră în ochi, care îți dă dureri de moment, dar care nu produce nimic serios niciodată. Acesta este nisipul pe care îl urăsc toți pentru că, probabil, îi reprezintă în oarecare măsură... Și mai există și alte ipostaze ale stării de nisip, dacă n-ar fi să vorbim decît de nisipul mărilor și al plajelor, nisipul Meșterului Manole...

Marin Carmen

AFORISME

Gîndirea este o scînteie ce se aprinde în mintea fiecărui om, dar vreascuri nu se găsesc într-un deșert (Einstein);

Discuțiile pe tema adevărului sînt scurte, cele pe tema minciunii - nesfîrșite (Balbus);

Visul este o răscruce interioară unde răsună tot zbuciumul vieții (Amiel);

Absența este o piatră de încercare pentru adevăratele legături sufletești (Lacordaire).

Un dram de pasiune întărește spiritul; prea multă îl înăbușă (?);

Orice lucru are frumusețea lui, dar nu oricine o vede(?);

Mai bine să se spună o minciună decît un adevăr rău (?);

Caracteristica prostiei este că vede defectele altora, dar le uită pe ale ei (Cicero);

Dincolo de infinitul spațiului este infinitul duratei; Infinitul mic sugerează infinitul mare; Logica este geometria inteligenței (V.Hugo);

Gîndirea nu este decît un suflu, dar un suflu care mișcă lumea (V.Hugo);

Păsările au mai puține aripi decît spiritul (V.Hugo);

Păzește-te a doua zi după succes! (?);

Sufletul nostru e urna în care închidem cenușa patimilor strînse (O.Goga);

Cel ce trăiește fără un dram de nebunie nu e chiar atît de înțelept pe cît se crede (La Rochefoucauld);

Geometrice...

Lovit în punctul
De susținere
Al Universului,
Cubul căzu
Și se transformă,
Prin dezintegrare,
In fragmente
De iubire Care se grăbiră
Să intre în
Piepturile goale.
Și sfere s-au făcut.

Cubul proiectat
In spații
Intracoliniare
Iși pierde ascuțimea
Ideilor
Aflate în colțurile
Sale
Și devine ceva
Perfect.

Liniștea serii
Tradusă în figuri
Geometrice
Apare ca un
Cerc
Ascums de fața
Unui triunghi
Copleșit
De darul
Planului ideal.

In evoluția
Zborului său
Către perfecțiune
Omul
S-a împiedicat
De numerele
Care i-au arătat
Armonia
Universului
Redusă la figuri.
Și totuși
Zborul există.

Culmea îndemînării
Este atinsă
Cînd liniștea
Din interior
Lovită de
Lumea de afară
Face să vibreze
Clopotul
Iubirii.

Lipsind lumea
De povești
Au crezut că
O vor învinge.
Dar n-au știut,
Sărmanii, că
Și ei sunt...
Doar personaje.

Mihai Mărgărit

Vei veni

Vei veni într-o zicând soarele apune
înainte de ora lui;
vei veni când privighetoarea va
cânta în miez de noapte;
vei veni cu alai de frunze ce plutesc
pe cerul de plumb;
vei veni în jocul vântului;
vei veni în cântecul ploii ce cade pe
pământul ce strigă de durere;
vei veni cu un soarece nu se mai
joacă cu razele lui pe fețele bronzate;
vei veni cu arome de mere coapte;
vei veni cu stolurile de ciori de
pe obelisc ce-mi citesc în suflet.
Vei veni toamnă, eu o simt !

Cătălina Tuluca

NU

Intors spre Nu
îmi scutur ursita
cu zgomot bicefal
—de gânduri.
Dar umbra-mi, advers,
ia chip de DA
și facem pași
în sens contrar.
Acum e NU
și pur
și liber...
Acum e bine.

Benula Purice

calidoscop

CEREMONIA CEAIULUI

Prepararea ceaiului însoțită de o atmosferă de tăcere încordată, de fast și de rigurozitate a apărut la chinezi, în timpul dinastiei Tang (619-907). Un japonez a făcut ca acest ceremonial să treacă Marea Japoniei, abia în secolul al IX-lea. Este vorba de Lulai, patriarhul sectei budiste Shuison. În secolul al XII-lea, servirea ceaiului a devenit un deliciu exclusiv aristocratic.

Într-o atmosfera de vis, gazda prepara singură (fără ajutorul servitorilor) ceaiul pentru musafirul ei. Fiecare familie aristocrată avea o "casă a ceaiului". Din încăperea în care se servea ceaiul se putea vedea foarte bine grădina, grădina ce era, de fapt, o adevărată operă de artă. Locuri în care nici-o frunză nu creștea fără să-și aibă locul de dinainte stabilit, în care fiecare piatră avea un nume și un simbol aparte, în care fiecare fir de iarbă avea un haiku, grădinile erau adevărate temple naturale.

Ceremonialul preparării ceaiului este ceva foarte deosebit, foarte complex, este o adevărată luptă spirituală de concentrare la maximum. El a fost descris de Eisai (1141-1215) în "Kissa Yojoki" și în "Ch'a Chuig" (3 volume) de către

mai mulți cunoscători ai tradiției, adevărați "maestri de ceremonie".

Dintotdeauna, gazda prepară ceaiul în fața musafirului.

Pe o măsură foarte joasă (la care se ajunge stînd pe tatami) se găsesc o mulțime de boluri (din cea mai fină ceramică) de mărimi diferite și de temperaturi diferite. Cu o finețe desăvîrșită, se amestecă rădăcina de ghimbir cu sare, pudră verde cu arome rare. În funcție de temperatură, se adaugă o mirodenie sau alta, cu o precizie extraordinară. Totul se face într-o liniște tulburată doar de foșnetul frunzelor. Dar, ceremonia ceaiului are loc și în zilele noastre. În orașul templelor și al verdeții, Kyoto, mai există încă locuri în care se păstrează atmosfera primei jumătăți a celui de-al doilea mileniu.

Case ale ceaiului, maestri de ceremonie, grădini, pereți glisanți din bambus, toate există și acum, fără a se observa trecerea celor 500 de ani care ne despart de acele vremuri.

Bibliografie: Shogun, James Clavell; Zig-Zag în Babilon, Radu Budeanu

Marin Carmen

LET IT ROCK!

AXL ROSE AȘA CUM IL ȘTIM — DAR IL ȘTIM?

AXL ROSE, personalitate controversată a rockului, a devenit celebru grație acestui gen de muzică, atrăgând atenția ziaristilor prin excentricitatea vieții sale private. "Băieții răi" au atras dintotdeauna mai mult decât artiștii "cuminiți". Deseori se confesază în interviuri aducându-și în discuție propria sa viață, marcată de amintirea unei copilării de iad. Iată câteva capitole ale vieții și activității sale muzicale. William Axl Rose, pe nume său adevărat William Bailey, solistul vocal al grupului "GUNS N'ROSES" s-a născut la 6 februarie 1962, în orașul Lafayette, statul Indiana, SUA. William își schimbă numele în W. Axl Rose — Rose fiind numele tatălui său natural, iar Axl acela al unei trupe în care cântase în tinerețe. William Bailey a fost crescut într-o familie onorabilă și a fost educat într-o școală penticostală extrem de rigidă, unde a învățat să cînte. Practică sporturi și detestă drogurile. Insulte ca "hipie" și "junkie" reușesc să-l dărîme făcîndu-l să-și lase părul lung și să se "înraiască". La 16 ani a fugit de acasă, lăsîndu-și în urmă părinții fără să regrete. Urmează o perioadă de decădere în care William se înhaitează cu tot felul de indivizi, începe să dea de furcă autorităților locale fiind chiar închis de cîteva ori în case de corecție și petrecîndu-și 3 luni în închisoare în urma unei răfuielei. În cele din urmă, renunță la o astfel de viață, motivul fiind o trupă pe care o înființează împreună cu Jeffrey Isbell, astăzi cunoscut sub numele de Izzy Stradlei. În timpul liceului, Izzy pleacă în Los Angeles, părăsindu-l pe Axl, și începe să frecventeze diverse scene muzicale. În această perioadă, părinții lui Axl se văd nevoiți să-i "permită" acestuia plecarea în Los Angeles pentru a-și căuta vechiul prieten și partener. "Mă gîndeam că mi-aș putea găsi o slujbă acolo unde era Izzy" — afirmă el. "Așa că le-am dat cîteva beri unor tipi care m-au adus cu mașina la Huntington Beach unde am dormit o noapte sub un pod. Abia a doua zi l-am găsit pe Izzy". Așadar, primele rădăcini ale grupului G N' R. apar în 1975, în... garajul prietenului său Stradlei. "Am ajuns cîntăreț din necesitate" — spune Axl. "O făceam, totuși, mai bine decît alții". Dar abia peste exact 10 ani (în 1985) ia ființă cu adevărat G N' R.. Astfel în 1983 un oarecare basist Duff McKagan din Seattle pornește spre Los Angeles pentru a se alătura trupei "Road Crew", unde în componența ei era un vechi prieten de-al său, chitaristul Saul Hudson, poreclit Slash, și bateristul Steven Adler. Aproape doi ani Axl, Izzy, Slash, Duff și Steven cîntă prin diverse trupe. "Hollywood Rose" se dovedește a fi cea mai stabilă pînă ce Axl se hotărăște să întemeieze un nou grup cu

Traci Guns. Aceasta se va numi La Guns. Data și locul în care s-a format G N' R sînt 6 iunie 1985, Hollywood, California. Traci a fost chitaristul solo al noii trupe. Totuși mărul discordiei apare și aici, căci șase luni mai tîrziu, neînțelegerile dintre el și Axl îl determină să părăsească formația. Traci explică aceasta: "Multe chestii nu mergeau deloc. Ei îl aveau pe Slash și... asta a fost!". În iulie 1987 (la numai doi ani de la apariție), apare LP-ul "Appetite For Destruction". Primul single video al acestui album "Welcome to the jungle" îl cucerește pe Clint Eastwood care decide să-l includă în coloana sonoră a filmului său "The Dead Pool". Cel care-i propulsează este, fără îndoială, single-ul "Sweet child of mine" — un cîntec de dragoste scris de Axl special pentru prietena sa de atunci Erin Everly, fiica legendarului interpret de rock, Dan Everly, care-i va deveni mai tîrziu soție. Devine "number one" în aproape toată lumea, vînzîndu-se în peste un milion de copii, abonează numeroase turnee în deschiderea unor trupe de primă mîna: The Cult, Alice Cooper, Iron Maiden, Aerosmith. Comportamentul trupei începe să semene din ce în ce mai mult cu al unor "oameni care se respectă": băutură, droguri, excese sexuale, probleme cu poliția, concerte anulate, toate acestea ducînd la crearea unei autentice etichete Guns N'Roses. Oricum muzica celor de la G N' R reprezintă însăși modalitatea de a supraviețui în această junglă a societății, "So, welcome to the jungle, you, fuckin', bastards!". Mai ales după apariția single-ului "Sweet child of mine", vîndut atît de bine în lumea întregă, formația G N' R începe să devină din ce în ce mai cunoscută, tot mai mulți erau cei ce deveneau fani G N' R, tot mai multe concerte în lume precum și aliura lor de rockeri le-au adus un succes teribil. Totuși comportamentul lor pare să nu se fi schimbat prea mult, alcoolul fiind cel ce făcea ravagii în rîndurile lor. Duff declara reviste "Circus" în 1988: "... e adevărat că noi n-am fost niciodată trei pe scenă, dar nici așa de beți încît să nu putem face un show bun". Dar un an mai tîrziu, în timpul unui concert la Limelight Club (New York), această teorie va fi spulberată cînd Slash, mai torpilat ca niciodată, cade pe scenă în vîzul a mii de fani entuziasmați... Cu toate acestea, Axl nu a uitat de copilărie lui nefericită. Mama sa s-a căsătorit încă din timpul liceului, iar după un an a apărut rodul dragostei lor, Axl. Dar această fericire nu a fost de lungă durată căci la scurt timp după nașterea lui părinții s-au despărțit, el rămînd împreună cu mama sa. Într-o bună zi tatăl lui a venit și l-a răpit; de altfel nu i-a fost prea greu, pentru că nimeni nu-

l supraveghea. Fiind un adevărat monstru, tatăl său a abuzat sexual de el, neluând în seamă lacrimile și rugămintele unui biet copil de numai... 3 ani! Când a venit mama să-l ia, s-a petrecut ceva ce Axl nu va putea uita niciodată. Foarte violent, tatăl s-a năpustit asupra ei, violînd-o sub privirea nevinovată a propriului fiu. "Cred că imaginile de atunci mi-au rămas undeva în subconștient, ca un model al felului în care trebuie tratate femeile", avea să afirme Axl într-un interviu. Urmările au apărut imediat, căci pînă la vîrsta de 8—9 ani a avut probleme cu picoarele, probleme cu mușchii, dar a avut probleme și cu propria masculinitate; se simțea vinovat că era băiat. Dar și peste ani cînd a ajuns vedetă urmările tragicele experiențe a copilăriei lui nu-i dădeau pace: accesele de furie și de nebunie s-au întetit. Adeseori se prăbușea pe scenă, plîngînd în hohote. Dar aceasta n-a fost tot. După o vreme mama sa s-a recăsătorit, dar nici acest soț nu-l întrecea cu mult pe celălalt. Il bătea pe el și pe sora sa, ajungînd să creadă că asemenea lucruri sînt absolut normale. A trebuit să-și trăiască viața cu toate aceste distorsiuni mentale. O perioadă îndelungată, Axl a trebuit să meargă la psihiatru, cinci zile pe săptămîină, cîte 2—3 ore pe zi. Doi ani a suferit grav de depresie, ascunzîndu-se într-o cameră întunecată, cu perdele, pereți și covoare negre. Pe atunci nu vedea nici un motiv pentru care să trăiască. Ce-i drept, tocmai această încărcătură de desperare simțită imediat de admiratorii lui,

l-a transformat din sinucigaș în idol. Și astfel Axl a ajuns multimilionar. Dar sufletește, asta nu-l ajută, mai ales că a suferit o a doua palmă trasă de viață prin fuga logodnicei sale, Stephanie Seymour, superba prezentatoare de modă, împreună cu inelul de logodnă în valoare de 100.000 dolari, pentru asta fiind nevoit să-și dea iubirea pierdută judecată. La începutul lui 1993, Axl Rose i-a pus Stephaniei inelul în deget, dar la numai cîteva săptămîni după acel emoționant moment, ea a dispărut fără nici o explicație, dar cu inelul în mînă. S-a oprit de-a dreptul în brațele unui bărbat căsătorit, tată a cinci copii: Peter Brant, editorul revistei "Interview". Se zice că Axl a scos un strigăt atît de puternic, încît peștii au întepenit în ocean. Și pentru că aceasta nu l-a ajutat prea mult, s-a dus la judecător, unde a pîrît-o pe Stephanie la Tribunalul Suprem din Los Angeles (27 august 1993) pentru a obține înapoi inelul. Dacă-l va primi, îl va vinde, iar banii vor fi donați unui centru de ocrotire a copiilor maltratați, așa cum a fost și el odată tratat: bătut și oprimat ani de zile de un tată vitreg și violent. Cîntărețul de la Guns N' Roses este un mit. "Ca Isus Christos și Mick Jagger într-o singură întruchipare", după cum spune o revistă americană. Tatuajele lui, pletele, basmalele pe care și le leagă la cap, au devenit simboluri ale noului tip de Făt-Frunos al adolescenților. Dar acest idol adorat și venerat ca un sfînt este un nefericit...

Spălaru Șteorghiță, Liceul "Unirea"

The Rolling Stones

Una dintre cele mai vechi formații de rock, "The Rolling Stones" a luat ființă acum 30 de ani în 1964. În tot acest timp The Rolling Stones au scos un mare număr de albume, deși, spre nemulțumirea fanilor, nu își înregistrează multe dintre concerte. Componența inițială a grupului a fost: Mick Jagger (vocal), Brian Jones (chitară), Keith Richards (chitară), Ian Stewart (pian), Charlie Watts (baterie) și Bill Wyman (bass). Ulterior Ian Stewart a fost exclus din formație de către managerul acesteia, Andrew Loog Oldham, dar a continuat să cînte în multe dintre concertele și albumele Rolling Stones (deși nu este menționat în nici unul dintre acestea) pînă la moartea sa (1985).

Prima schimbare importantă în componența grupului s-a produs o dată cu concedierea lui Brian Jones, care a murit cîteva săptămîni mai tîrziu. Locul său în formație a fost luat de către un tînar chitarist, care a rămas în componența grupului pînă în decembrie 1974.

Ron Wood, este acceptat în 1975, mai întîi provizoriu și apoi definitiv (la sfîrșitul anului), ca membru al formației.

În 1993, după mulți ani de speculații, la 56 de ani, Bill Wyman părăsește oficial grupul.

Cele mai importante albume sînt:

- "Their Satanic Majesties' Request" (1967)
- "Beggars Banquet" (1968)
- "Let It Bleed" (1969)
- "Get Yer Ya-Ya's Out!" (1970)
- "Sticky Fingers" (1971)
- "Exile On Main Street" (1972)
- "Goat's Head Soup" (1973)
- "It's Only Rock 'n' Roll" (1974)
- "Made In The Shade" (1975)
- "Black And Blue" (1976)
- "Love You Live" (1977)
- "Some Girls" (1978)
- "Emmotional Rescue" (1980)
- "Tattoo You" (1981)
- "Still Life"-concert (1982)
- "Undercover" (1983)
- "Dirty Work" (1986)
- "Rewind" (CD) (1986)
- "The London Years" (1989)
- "Stell Whells" (1989)
- "Collector's Edition/Collectibles" (1990)
- "Flashpoint" (CD și lp) (1991)
- "Voodoo Lounge" (1994)

Viorel Stan

LEGIILE LUI MANU

“Cartea legilor lui Manu” numită în limba sanscrită MĪNAVA (a lui Manu), DHARMA (lege, morală), SĪSTRA (carte, precept, ordin) este una din cele mai vechi opere ale spiritualității indo-europene. După concepțiile pe care le cuprinde această lucrare a vechii Indii, ar fi putut fi alcătuită între sec. XII—VI î. Chr. Manava dharma sistra stă la baza dreptului indian și prin informațiile pe care le cuprinde despre concepțiile și limba unui popor indo-european vechi, contribuie la cunoașterea rădăcinilor noastre comune. Transmisă mai întâi pe cale orală, Manava dharma sistra a fost scrisă mai târziu, iar în limba română a fost tradusă de Irineu, Mitropolitul Moldovei și Sucevei în 1918 și retipărită în 1940. S-a folosit traducerea franceză: Lois de Manu a lui A. Loiseleur Deslongchamps. Redactată în stilul Vedelor, cărțile sfinte ale strămoșilor indieni, Manava dharma sistra nu se depărtează de spiritul acestora. Este alcătuită din 3684 de slokas (stanțe de 2 versuri) grupate în 12 capitole numite cărți. Se spune că actuala lucrare rezumă o lucrare mai lungă. Numele miticului legislator include pe man, rădăcina a verbului sanscrit care înseamnă a gândi, a judeca, a crede, a ști. În sanscrită manu înseamnă și om în general, fapt care a făcut ca de multe ori să fie numită și Cartea legilor omului. După o legendă din Satapatha brahmana, lumea a fost distrusă prin potop și singur Manu (nu se specifică care) a scăpat plutind într-o corabie și prin el s-a regenerat lumea. Manu este considerat fiu al lui Brahma (Dumnezeu, Spiritul Suprem) sau o personificare a însuși lui Brahma, creator al omenirii. A fost asemuit cu Noe și cu Prometeu. Unii l-au identificat cu regele cretan Minos și cu Mannus—părintele germanilor. Manu ar putea fi echivalat și cu Saturn, căruia i se zicea și Man—ca stăpîn al Manilor—spiritele strămoșilor. MDS nu este un cod de legi în sensul modern, care să fie respectate și să stea la baza deciziilor unor judecători. Ea este o lucrare complexă redactată sub forma de răspunsuri și învățături pe care Manu le dă discipolilor săi. CARTEA I—Creația După concepția brahmană, lumea trăiește o zi a lui Brahma, care corespunde la circa 4820 de milioane de ani solari, după care se distruge și urmează o noapte lungă a lui Brahma, tot atît de lungă. Lumea a mai fost creată cel puțin o dată. Cînd termenul de descompunere s-a risipit, Brahma “Stăpînul care există prin el însuși, care nu poate fi cuprins cu simțurile, făcu văzută această lume”. El, care este sufletul tuturor ființelor, făcu apele în care puse o sămînță; aceasta se făcu un ou, din care se născu însuși Brahma. Oul, despărțit

în două de gîndul lui Brahma, formă cerul și pămîntul avînd la mijloc cele opt regiuni cerești și adîncul apelor. Din Cel-ce-este s-a produs zeiescul bărbat (Purușă) sărbătorit ca însuși Brahma. Din sufletul prea înalt, Brahma scoase simțirea, eul (conștiința), intelectul cu cele trei gune (înțelepciunea și bunătatea, impetuoșitatea și patima, inerția și întunecimea), organele minții, cele cinci acțiuni și particulele celor cinci stihii eter, aer, foc, apă, pămînt. Prin dorința duhului de a crea, el a dat naștere eternului, căruie îi este asociat auzul. Acesta s-a condensat în aer, căruia îi este asociat pipăitul. Aerul se condensează în foc, asociat cu văzul, apoi în apă asociată gustului și apa în pămînt, asociat mirosului. Unind conștiința cu particulele celor cinci stihii, făcu toate ființele. Brahma a dat fiecărei făpturi un nume, un rost și un fel de a fi. Astfel apărură zeii și duhurile. Făcu timpul cu împărțirile lui, stelele, planetele, rîurile, mările, munții, șesurile, văile. Stabili ce e drept și ce e nedrept, supuse ființele simțitoare plăcerii și durerii. Pentru înmulțirea neamului omenesc făcu din gura sa brahman, din braț pe ksatriya, din coapsă pe vaisya, din piciorul său pe sudra. Acestea sînt cele patru caste principale ale vechii Indii. Oamenilor din caste le-a orînduit să se ocupe: -brahmanii, cu studiul Vedelor și aducerii de jertfe, -ksatriya, cu apărarea poporului și citirea cărților sfinte, -vaisya, cu îngrijirea dobitoacelor, meșteșugurile și negustoria, -sudra, cu slujirea celorlalte caste. Împărțindu-și trupul în două, Brahma se făcu jumătate bărbat și jumătate femeie și unindu-se a dat naștere lui Viragi, dumnezeiescul bărbat, care i-a produs din sine însuși pe Manu—Creatorul Totului. Acesta a produs mai apoi zece mahariși (mari înțelepți), care au creat alți șapte Mani, pe zei, gnomi, giganți, vampiri, muzicanți cerești, nimfe, tilani, balauri, șerpi, păsări și părinți ai diferitor triburi. Fiecare Manu a cîrmuit într-o perioadă numită “antara”. Vor fi 14 astfel de Manu. Cel care cîrmuiește în această antara este al șaptelea. Provoacat de Manu, mahariși Brigu a învățat pe înțelepți această carte. După ce creează lumea și pe Mani, cel a cărui putere este nepătrunsă, Sufletul Suprem, se retrage în întunericul de la început, își păstrează simțurile, dar nu-și îndeplinește funcțiile și-și dezbracă forma. Astfel Lumea se naște trăiește și moare.

Prof. Aura Schmall

♦ MICROENCICLOPEDI

A. ASSUR - Capitala Asiriei, stat antic sclavagist format pe pragul dintre mileniile III și II î. Hr., pe cursul inferior al fluviului Tigru; ulterior capitală, devenit orașul Ninive.

ADEVĂRUL e un fruct care nu trebuie cules decât când e complet copt (Esop-Fabule).

ABSCONS- Greu de înțeles, obscur.

B. BACIUL- Sau "lupii și baciul" sînt nume vechi ale oinei în satele de la munte, întrucît se spune că jocul semnifică alungarea lupilor care atacau stînele; în Muntenia i s-a spus mai întîi "hoină" apoi "oină".

C. CODUL LUI HAMURABI- Culegere de legi păstrată într-o lungă inscripție redactată cu litere cuneiforme, alcătuită din trei părți: un prolog, o grupare de 280 de articole și un epilog. Acest cod datează din epoca domniei lui Hamurabi sau Hamurabi, rege al Babilonului (1792- 1750 sau 1730-1685 î.Hr.) și a fost descoperit de arheologul de Morgan în apropierea localității Susa în 1902.

CEI MAI MARI MINCIÑOȘI sînt cei care nu mai au nici pentru ei adevărul (Iorga- Cugetări).

D. DUPIN AURORA baroană de DUDEVANT este adevăratul nume al scriitoarei Georges Sand (1804-1876)

DANAE (în mitologia greacă) fiica regelui Acrisius din Argos. Închisă de tatăl ei într-un turn, Danae a fost iubită de Zeus metamorfozat într-o ploaie de aur; din dragostea lor s-a născut Perseu.

E. "EU am trezit din nou în Franța gustul pasionat pentru povestire și pentru nuvelă" - a afirmat scriitorul Guy de Maupassant (1850-1893).

F. FIDIAS - Celebru sculptor din epoca lui Pericle - perioadă de înflorire a artelor în Grecia Antică; a trăit aproximativ între anii 500-431 î.Hr.

G. GARISENDA din Bologna este un turu înclinat ca și cel din Pisa, ce e drept, mai puțin (o înclinare de 2,64 m față de 4,41 m cît are turnul din Pisa).

GEMA DONAT era soția lui Dante Aligheri.

GEAMIE - locaș de cult la musulmani.

"GURA țevii de pușcă e mai puțin primejdioasă decât gura calomniatorului" (proverb arab).

H. HENRI-BEYLE MARIE - numele adevărat al celebrului scriitor cunoscut sub numele de Stendhal.

HAMILCAR - nu a fost numai numele unui personaj istoric cartaginez, ci și al motanului pe care îl avea Sylvestre Bomard al operei "Crima lui Sylvestre Bomard".

I. INIMA minții e civiuța, iar capul ei e măsura (Iorga).

J. JEAN GABIN era numele de scenă al lui Jean Alexis Mongorg.

K. KINDLEBEN - preot german care a

compus cîntecul "Gaudeamus igitur".

L. LEONIDA- "Eroul de la Termopile", rege, care a condus 300 de spartani ce au murit pînă la unu încercînd să oprească pătrunderea persanilor conduși de Xerxes, mai departe în Grecia; lupta s-a desfășurat în anul 480 î. Hr., la Termopile.

M. MINCIUNA e ca uleiul, plutește pe suprafața adevărului (Sinkiewicz - Quo Vadis)

MI-E PRIETEN PLATON, dar mai prieten mi-e adevărul (Amicus Plato, sed magis amica veritas-Aristotel)

N. NATURA văzută prin prisma temperamentului uman este expresia prin care Emile Zola definește arta.

"Nu există alt mod de a te apăra de lingușiri decât acela de a-i face pe oameni să înțeleagă că nu te vor supăra spunîndu-ți adevărul" (Machiavelli- "Principele").

O. ODALISCA - cadîna, sclavă în serviciul haremului unui sultan.

"Omul nu e bun decât cu condiția să fie bun pentru toți" (Publius Syrus)

P. PLUVIAN: o pasăre care și-a stabilit o consacrata simbioză cu crocodilul; îi curăță acestuia dinții de resturi alimentare, găsindu-și în ele sursa de hrană, în timp ce rapacele carnivora stă cu gura căscată ca la dentist.

PAGANINI NICOLO (1782- 1840) - a fost un mare violonist și compozitor. Se spune că și-ar vîndut sufletul diavolului în schimbul harului de a cînta la vioară "dumnezeiește".

R. RALEIGN WALTER - cel care a adus, după unele izvoare istorice, cartoful în Europa, cultivarea lui extinzîndu-se pe continent abia la jumătatea sec. al XVIII-lea. În Franța a fost introdus de Parmentier.

S. SHEEFIELD - orașul în care a luat ființă în 1857 primele cluburi de fotbal din lume (cluburile "Sheffield" și "Hullam")

Ș. ȘOVINISM - cuvîntul acesta vine de la numele unui soldat francez, Nicolas Chauvin, din vremea primului imperiu, devenit celebru prin sentimentele sale naționale exaltate și fanatice.

T. TUCIDIDE (460-396 î.Hr.) - om politic și istoric atenian, partizan al lui Pericles, autor al unei celebre istorii a războiului peloponeziac, redactată în opt cărți și rămasă neterminată; Tucidide este cel care a fondat critica istorică.

U. "UN PROST găsește întotdeauna pe unu mai prost care-l admiră" (Nicolas Boileau (1636- 1711). "Arta poetică")

V. "VOILA UN HOMME!" - expresia aparține lui Napoleon I și a fost pronunțată atunci cînd l-a înfilnit pe Goethe, exprimîndu-și astfel admirația față de genialul poet german.

Savriță Carmen

PERLE ...

-E un tip mărginit, deși prostia lui nu cunoaște margini.

-Pe plajă unii erau bronzăți, iar alții brînzați.

-La istorie nu știe niciodată nici o dată.

-Și țigările superlong scurtează viața.

-Mașina a fost pusă pe cric, apoi pe dric.

-Consumînd zahăr mult, poți s-o sfeclești.

-Monologul celor două surate din

"Zburătorul" era foarte viu...

-Tuzluc îl pune pe Pădurică să-i păzească țuitoroa...

-Se împăunează ca un...

curcan. Nu se-ncurcă ca un... păun.

-Di Curcă mai mult încurcă.

-Cine este absent să spună.

-Trebuie să știți cîteva lucruri puțin.

-Scrieți: "de reținut minte".

-Să-ți prinzi părul într-o formulă, că nu se mai vede nimic din tine.

-Cum vrem să spunem, tot bine e.

-Mintea voastră se electrizează: o ia pe de lături.

-Oare porumbeii lui tăticu nu-și mai amintesc de sisteme?

-Dar nu vorbiți cu toții ca-n "corul copiilor uciși".

-Fă exercițiul ăsta. Hai, atacă și scufundă!

-Nu-i încheiem patru, poate merită trei.

-Ți-a intrat pe-o ureche și ți-a ieșit pe amîndouă.

-Te dau afară cu absența-n coadă, să știi!

-Am început ora de algebră care... continuă.

-Ați scris, buni copii?! Viitor de aur aveți, fetelor!

-Reia și mai spune odată.

-Alte greșeli de ortografie n-am găsit, fiindcă n-a dat A. teză.

-Mă enervezi și s-ar putea să-ți dau un doi.

Așa că nu mă enerva, că nu ești genul meu, să știi.

-Eminescu iubește intens în strofa a patra.

-Acest adjectiv are funcție de atribut substantival...

-Ne oprim aici și discutăm în continuare.

-...le întîlnim la om și la alte animale.

-Reptilele sînt tetrapede cu patru membre.

-Se cultivă mai ales cu precădere în Oceanul Pacific.

-Vrînd-nevrînd, ei au fost obligați.

-Aproape cu siguranță.

-Ce oră este? Conversez singură.

-Ne extindem mai pe larg și epuizăm subiectul pînă la capăt.

-Bunul simț ne spune că aceste drepte sînt paralele.

-Socrate a băut în loc de cucută... Bitter suedez.

-Crezi că dacă vorbești, nu te vād?

-Bacovia plouă cu plumb, să vezi ce ploii tu acum!

-Două persoane umane nu pot fi identice.

-Gauguin picta cum îi dicta pancreasul.

-Liniste! Eu comand parada!

-Turnirurile erau pașnice, dar se înregistrează și morți.

-Am explicat, dar el era plecat în sat cu dorul.

-Ce dracu', crezi că nu vād privirea?

-Această operă istorică se bazează mai mult pe fapte istorice.

-O treime la sută.

-Elevul, cînd iese la lecție, are 10 pînă nu deschide gura.

Culese de Daniela, Dana, Mișela Ioan,

Lucia, Dora, Ada, Bigia și Cami,

banc bun:

Seara. Tata lu' Bulă vine acasă și o găsește pe nevastă-sa ținându-l pe Bulă de picioare și dându-l cu capu' de pereți.

-Ce ai cu băiatu'? Ai înnebunit? Îți dai seama ce poate să se întîmple? Vrei să-i cadă căciula?

-Nu-i cade, fii fără grijă. I-am bătut-o în cuie. Sec.

CONCURS

Revista Noastră organizează un concurs pe tema Cel mai reușit portret al legendarului BULĂ. Fericitul portret va fi publicat în numărul viitor al revistei. Concurusul este dotat cu premii.

MURPHY'S LAW

LEGEA LUI MURPHY: Dacă un lucru se poate strica, se va strica în mod sigur.

Comentariul lui O'Toole: Murphy a fost un optimist. Comentariul lui Goldbeg: O'Toole a fost un optimist. Corolar la legea lui Murphy: Nimic nu este așa de ușor precum pare.

* Al doilea corolar: Totul va dura mai mult decât îți închipui.

* Al treilea corolar: Dintre mai multe lucruri care pot funcționa prost, funcționează prost cel care produce cea mai mare pagubă.

* Al patrulea corolar: Dacă realizezi cele patru variante în care un lucru o să meargă prost, și iei măsuri, se va ivi imediat cea de-a cincea variantă.

* Al cincilea corolar: Lăsate de capul lor, lucrurile tind să meargă din ce în ce mai rău.

* Al șaselea corolar: Când te apuci de ceva, trebuie să știi că mai întâi trebuie făcut altceva.

* Al șaptelea corolar: Orice soluție dă naștere altor probleme.

* Al optulea corolar: Nu te poți proteja împotriva proștilor pentru că proștii sînt extrem de inventivi.

* Al nouălea corolar: Natura este de partea defectelor ascunse.

* Corolarul lui Kohn: Dacă două lucruri merg prost, e de-abia începutul.

* Constatarea lui Murphy: Lucrurile vor fi avariate direct proporțional cu valoarea lor.

* Revizuirea legii lui Murphy: Toate se vor strica deodată.

* Postulatul lui Boling: Dacă te simți bine, nu-ți face griji...; trece și acest moment.

Principiul lui Gyuri privind muzica: Atunci când stai cu picioarele pe pereți, calitatea auditivei crește.

Axioma lui Wald: Chiar dacă va trăi printre găini, o privighetoare nu va cotcodăci niciodată.

Principiul lui Kazar: Dacă e să mori înghețat, e bine să-ți păstrezi singele rece.

Axioma lui Wingo: Legile lui Finagle pot fi ocolite învățînd arta simplă de a acționa fără să te gîndești.

* Legea lui Stockmayer: Dacă pare ușor, e greu. Dacă pare greu, e imposibil.

* Legea implacabilului: De cîte ori vorbești despre ceva, dacă e bine dispere, dacă e rău se întîmplă.

* Principiul noului: Orice inovație e precedată cu o săptămînă de una similară, făcută de cineva care a lucrat independent.

* Legea protecției: Un circuit de protecție va fi cauza distrugerii celorlalte.

* Primul principiu al capacelor: Numai după ce ultimul dintre cele 16 șuruburi de fixare a fost deșurubat se descoperă că a fost demontat un alt capac.

* Al doilea principiu al capacelor: Numai după ce capacul a fost bine prins în cele 16 șuruburi descoperi că ai uitat garnitura.

* Legea lui Miksch: Dacă o sfoară are un capăt, atunci mai are unul.

* Prin împrumut nu se pierde nici o carte, cu excepția celor la care ții foarte mult.

* Legea lui Harpers: Niciodată n-o să găsești un obiect rătăcit prin casă pînă cînd nu ți-ai cumpărat unul identic.

* Regulile complementare ale proprietății:

1) Dacă păstrezi ceva destul de mult, poți să-l arunci;

2) Dacă ai aruncat obiectul poți fi sigur că vei avea nevoie de el imediat.

* Legea lui Lewis: Oricît de puțin ai dat pe obiectul cumpărat, mîine îl găsești mult mai ieftin la magazinul din colț.

(Culese de B.M. din "România liberă" - Calendar)

Notă:

Legile de mai sus au fost verificate pe un eșantion reprezentativ format din 2 elevi ai liceului Unirea. Orice reclamație privind aplicabilitatea lor va fi adresată redacției, direcțiunii etc.

Criptograme

Aceste semne au pentru fiecare om în parte semnificații diferite. Rămîne ca voi să le găsiți și să le savurați!

☺ **BANCURI** ☺

* Bătăi repetate în uşă. Când gazda deschide, se trezeşte în faţă cu un necunoscut: —Sinteti văduva Ionescu? —Sint doamna Ionescu! —Serios? Atunci aşteptaţi o clipă să vedeţi ce vi se aduce pe scări acum...

* —Dacă n-ai fi băut, spuse cu malitiozitate doctorul unui beţiv, acum ai fi avut 90 de ani, nu... 80!

* Un student repetent telegrafiază mamei: "Examene căzute - stop - repetent - stop - pregăteşte tata - stop." Mama răspunde: "Primit veste - stop - tata pregătit - stop - acum pregăteşte-te tu - stop."

* —Adevărat? Casierul a fugit cu banii şi cu fiica d-tale? —Adevărat, dar tinărul are remuşcări. A-nceput să-mi returneze puţin câte puţin: mi-a trimis mai întâi pe fiică-mea!

* Trecînd cu viteză printr-un sat, un conducător auto striveşte o găină. Gata s-o arunce în portbagaj, apare păgubaşul: —Să nu-mi spui c-o duci la spital!

* Ținuta unui nou angajat lasă mult de dorit. Șeful: —Nu-ți cunoșc situația matrimonială, dar îți dau un sfat: însoară-te sau divorțează. Altă ieșire nu există!

* Întrebat de soție care ar fi locul ei ideal de muncă, soțul îi răspunde: —Un institut de surdo-muți, pentru că ori sărmanii aceia ar învăța să vorbească, ori tu să tac!

* Cine a spus că femeile nu știu să păstreze un secret? Nevastă-mea de douăzeci de ani nu mi-a spus o dată de ce are nevoie de bani!

* Un nebun se agită căutînd cu înfrigurare pe trotuar. —Ați pierdut ceva, d-le? - îl întrebă un sergent. — Portofelul. L-am pierdut în parc, dar îl caut aici că e mai multă lumină!

* —Tată, mă lași azi la Zoo să văd maimuțele? —Ce idee, să vrei să vezi tocmai azi maimuțele, cînd vine soacra mea și bunica ta!

* —Ioane, ce-ai face tu dacă aş muri eu? —Aș înnebuni! —Te-ai însura a doua oară? —Chiar așa de

nebun n-aș fi!

* —Escrocherie senzațională! Patruzeci și trei de victime! Un trecător curios cumpără ziarul, dar nu găsește nici o escrocherie! În acest timp vînzătorul își reia activitatea: —Escrocherie senzațională! Patruzeci și patru de victime!

* —Am alergat 5 km ca să împiedic o bătaie crîncenă între doi indivizi. —Și ai reușit? —Da, nu m-a putut prinde!

* George intră nervos în biroul "Miss Elie": —Mi-ați promis o văduvioară de 30 de ani, bogată, și mi-ați trimis una de 65! —Da, d-le, este bogată și este văduvă de 30 de ani!!

* —Spune-mi ce cari în geamantanele acestea mari, întreabă un polițist pe un individ suspect. —Ca să fiu sincer, și eu mor de curiozitate să aflui!

* Alinuța: Tată! De ce aleargă mama așa în zig-zag?! Tatăl: Taci și mai dă niște gloanțe!

* Alinuța: Tată, mai e mult pînă-n America? Tatăl: Taci și înoată!

* Într-o excursie în munți, mama Alinuței cade într-o prăpastie. La sosirea anchetei, fratele rîdea cu hohote, iar Alinuța plîngea, la fel. —Aline, de ce rîzi. Mama ta a murit: uite, are capul spart... —Băi, ce fază mișto! Ce plonjon a făcut! Ce fază de cascadorie ați pierdut! Apoi reprezentanții legii se îndreaptă spre Alinuța, încercînd să o consoleze: Alinuța, nu mai plînge! — Aaaaa! Am pierdut faza!

* Doi polițiști se opresc în fața Intercontinentalului, își scot pistoalele și trag. De ce? Pe ușa scria: "Trageti!".

* Problemă: Dacă un cal face tropa-tropa pe un plan orizontal, cum va face acel cal pe un plan înclinat la un unghi α ?

Răspuns: Tropa-tropa sina.

Culese și adaptate de Margariț Dora, și Băzărescu Florentina, Liceul "Unirea"

REBUS — FALS TRATAT DE MATEMATICĂ

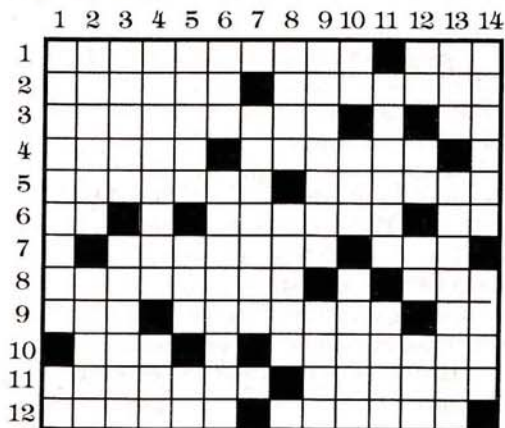
(PSEUDO-MATHESES)

ORIZONTAL: 1) Curbă de grad superior — Grup asociativ în tenisul profesionist (siglă). 2) Arie mică — Poate determina o soluție. 3) Pregătit pentru o substituție într-o funcție — În proxima vecinătate a celor cinci paralele. 4) Limbaj... de bază — Rezultat al unei înmulțiri cu [10 la 3]. 5) Imagini, mai mult imaginație decît reale — A scrie o linie de fracție! 6) 3 și 4 într-un interval! — Unitate model — Parte a geometriei! 7) Plan [trasat] în linii paralele — Funcție exponențială, în text liniar. 8) Curbă — Unitate monetară în Japonia. 9) Sat de munte în Caucaz — Combinări multiple de linii și alte figuri geometrice (sing.) — Rază de curbură (în alfabetul clin). 10) Multime de obiecte de același gen — Leonardo da ... Pisa [Fibonacci, cunoscut matematician!] 11) Rădăcini — Frecvență de perioadă mică. 12. A evalua — A mărgini pe ambele laturi.

VERTICAL: 1) Primitivă — Laterale la un corp! 2) Abatere standard — Oval, de mici dimensiuni. 3) Mijloc de transport în Asia de Sud-Est — Concurențe la înălțime. 4) Stabilesc un anumit tip de relații — Integrală (masc.) 5) Se ocupă cu normele relațiilor umane — Drept — 79 într-un tabel de elemente (simbol). 6) Instrument (gen grup), puțin concav — Intoarcere la origine (pl.). 7) Putere (regionalism). 8) Acompaniament banal — Impostori fără voce în istoria cifrelor. 9) Intreg natural (fem.) — Radical organic. 10) Cardinal finit! — Egalitate (prefix) — Mărire exagerată. 11) Reuniune de elemente sau grupuri diferite — Grup generator de triburi. 12) Literale prime! — Tiberiu Popoviciu [Trunchi de piramidă] — Coordonate carteziene!

— Ion Luca Caragiale[Inelul lumii complementare (siglă)]. 13) Concurență cu cercuri concentrice — Arc coordonatele determinate (fem.). 14) Oblică (masc.) — Interval de nouă trepte.

Dicționar: A.T.P., BASIC, EXP. YEN, AUL, AȚĂ, ȚIȚTURA, ISO.

Prof. Corneliu Savu, Școala Nr. 5

BE HAPPY !!!

"V-ați săturat de sărăcie"? V-ați săturat de necazuri în dragoste? V-ați plictisit de prieteni?"

Apelați cu încredere la noi! Sunați-ne la 1-800-Happy.

El sună imediat.

Cineva sună la ușă. Se grăbi să deschidă. Din prag îl privea cineva necunoscut.

- Sunt de la 1-800-Happy. Doriți să aveți o

viață nouă fericită?

-Da ... Omul scoase arma și trase, privind calm cum se prăbușea cel din fața sa.

-O viață nouă fericită în viitoarea reîncarnare, domnule.

Apoi plecă.

Răcoșanu Codru

clubul SF "Noi"

FLAȘNETARUL

motto : "Și atunci înțeleseră cu toții"

Privea cerul înstelat. Dintre toate minunile Creației, acesta părea cel mai demn de admirație. Ici-colo, scipiri de cele mai diverse mărimi și culori dădeau de veste că acolo există planete.

Milioane, miliarde de planete pe care există chiar viață!

Numai el și alți câțiva știau cu adevărat câte forme de viață și câte planete erau locuite. Cei de aici făcuseră deja primii pași spre descoperirea lor. Dar va mai dura un timp pâna se vor întâlni.

Trase aer în piept, privi încă o dată cerul și intră în umila sa colibă.

Ură! Nimic altceva decât ură! Nimic nu îi putea procura mai multă liniște și plăcere decât ura: Să o elaboreze, sădească, îngrijească și să vadă roadele, erau cele mai mari plăceri ale sale.

Desigur, există și inconvenientul lucrului la o scară redusă, cu indivizi. Dar asta făcea parte din joc. Altfel s-ar fi plictisit de moarte.

Tocmai se ocupa de un psihopat când în minte îi încolți întrebarea.

De ce? De ce mereu el trebuie să fie așa crud? De ce să sădească germeii urii și ai distrugerii? De ce să stârnească războaie?

Un singur individ sau entitate sau ființă ar putea să-i răspundă. Dar unde se afla acum?

Hotărî să-și amâne experiențele cu declanșarea unui război și să pornească în căutare.

Se trezi în cântecele vesele ale păsărilor, se spală și mănă un mic dejun simplu apoi se

îmbracă. Trase peste pletele albe o pălărie de pai, ridică dintr-un colț flașnetă și ieși în stradă. Răspunse salutului vecinilor și se îndreptă spre centrul orașului. Ajuns aici, așeză trepidul flașnete și o instală. Se așeză alături, pe un scaunel și începu să învârtă de manivelă. Papagalul arunca priviri curioase la trecătorii zgomotoși, îmbrăcați în haine piestrițe. Era mândru că nici unul dintre ei nu avea pene ca ale lui.

arânji
voiau să

chiar el nu

Încetini pentru o clipă din goana nebună în spațiu. Aici se simțea bine, întunericul fiind una din constantele sale. Dar să trăiască numai aici ar fi însemnat să turbeze de plictiseală. Privi în toate direcțiile apoi fixă un mic sistem solar cu privirea. În toate direcțiile străbăteau găoacele navelor spațiale și cu răutate. Furnicile astea cuprindă Universul? Universul pentru care nici ar fi în stare să-l cuprindă? În minte îi încolți un imbold nebun de a crea premisele unui conflict interstelar dar se abținu, deoarece un alt impuls îl domină instantaneu.

-Unde ești? întrebă. Unde aș putea să te găsească în această creație vastă? De ce nu te-am aflat nicăieri în altă parte și trebuie să te caut? Porni cu viteză spre cea mai populată planetă și în scurt timp intră ca un bolid în atmosferă.

Puștiul se apropie preocupat de el. Avea în mână o monedă și se uita speriat în toate părțile.

Plângea tăcut aruncând priviri cercetătoare la trecători. Se opri lângă el.

- Ce s-a întâmplat, copile? îl întrebă.

Puștiul tresări surprins apoi răspunse

sughitând:

- Mama! M-am pierdut de mama! Unde e?

- Liniștește-te! O să vină și mama! Cum te cheamă?

- Oliver! Și sunt la școală! Dar pe tine?

- Vecinii îmi spun Stain! Spune-mi la fel.

Copilul sughita, iar apoi se opri cu privirea la papagal.

- Pe el cum îl cheamă? E atât de frumos!

Stain zâmbi apoi luă papagalul de pe deget și îl întinse puștiului.

- Pepeto! Și el e la școală.

- Pasărea asta e la școală? se miră Oliver.

- Desigur! Cu toții am fost sau suntem la școală.

Copilul râse zgomotos, apoi se bosumflă amintindu-și de situația în care se afla.

- Ascultă! Ce zici dacă Pepeto ar trage un bilet pentru tine? Ce-ți dorești tu cel mai mult acum?

Oliver aprobă și primi bilețelul de la Pepeto. Abia îl citi că din mulțime se rezezi o femeie. Îl luă în brațe și îl sărută printre lacrimi.

Amândoi porniră în hungul străzii urmăriți de zâmbetul lui Stain. Câteva clipe mai târziu, Oliver se întoarse și lăsă moneda pe flașnetă apoi o zbughi înapoi. Dar Stain nu era atent la asta.

Privea la cer cum o pată luminoasă înflorea asemenea unei flori.

- S-o întors! Fiecare lucru la vremea lui. Nu-i fu greu să copieze înfățișarea oamenilor. Cu mult timp în urmă mai trecuse pe aici. Fusese un loc de distracții pe cinste. Războaie, foamete, război, ură, tot ce cuprindea arsenalul rău fusese folosit pe această planetă.

Plecuse când teama de a distruge complet rasa diminuând astfel posibilele distracții, îl mânăse în altă parte. Acum potențialul lor era mare și i-ar putea satisface un timp nevoile. Dar ceva nu era în regulă cu el. Nu se simțea bine fără să fi aflat răspunsul la întrebarea sa.

Trecu în lungul străzii și se opri auzind un sunet ciudat. "Melodii" își spuse. Privi spre locul de unde veneau sunetele și văzu un flașnetar.

- Mă întreb cam ce prostii ar scrie într-un bilet tras la el? Oricum eu nu am de-a face cu oamenii. Se aproprie de flașnetar și puse o

monedă în cutie așteptând. Bătrânul ridică cu grijă papagalul ce ținea în cioc un bilețel; îl luă și rânji, plecând. Restul zilei și-l petrecu căutând prin tot orașul un semn cât de mic. Intră într-un bar și ceru ceva de băut. Sorbea calm din pahar când își aduse aminte de bilețul flașnetarului.

Îl deschise și citi. Înțepeni în scaun când terminase. Îl reciti dar cuvintele erau acolo.

- "Nu căuta pe cer steaua pe care o ai în palmă". Teși în fugă din bar și porni după flașnetar. Aflând unde locuiește se porni într-acolo.

Ajunse și bătu la ușa umilei case:

- Intră! răspuse Stain.

Intră și privi interiorul modest. Stain zâmbea.

- Ascultă, bătrâne, aș vrea să știu dacă...

- Dacă l-au găsit pe Dumnezeu? zâmbi Stain.

Se fâstăci. Bătrânelul asta zâmbăreț știa ceva. Privi atent la el apoi reluă.

- Vreau să știu unde îl pot găsi. Am o întrebare de Dacă îl știi, pune-o tu. De tăcu o clipă apoi spuse:

- Nu ai fost ales. Tu singur ai ales calea asta. Ai fost prevenit dar erai prea tânăr și mândru ca să ascuți. Ai ales revolta, opoziția ca să spun așa. Amintește-ți că nu Te-am pedepsit în nici un fel. Rămase surprins la aceste vorbe realizând că aflase pe cel căutat. Privi la el și izbucni în râs.

Cum? Preaputernicul a îmbrăcat chip uman? Și cum rămâne cu mândria? Atoateștiutorul și-a limitat măreția coborând în noroi?

- Fără să cobor în noroi nu aș fi știut cât valorează măreția! Fără chip uman ce valorează oare nemurirea? Fără limita trupului cum să prețuiesc Atotputernicia? Tu le-ai avut pe toate alături de mine dar nu ai avut înțelepciunea să vezi dincolo de ele. Chiar om fiind, aceasta este una din formele mele veșnice.

Devino om și vei afla răspunsul la întrebarea ta. Veșnicia ne aparține dar trebuie să înveți să mori din când în când!

Tăcură. După milenii, Satan recunoscuse înțelepciunea Atotputernicului și se recunoscuse învins.

pus.
ce eu? Stain

Concluzie

Se uita în jurul lui întâi. Vede un coș de gumoi, o masă de scris, o lampă... Alegea un obiect și-l punea pe hârtie. Într-o zi descoperise vârful bocancului său. L-a studiat și așa s-a născut "Aventurile unui vârf de bocanc". Într-o altă zi privirea i-a rămas agățată de fundul secretarei.

L-a pus și pe el pe hârtie și-a ieșit: "Cu fundul secretarei la plimbare".

Cărțile lui explodau ca niște titluri trăsnete. Și erau goale. Goale. Goale. El inventase literatura goală: punea titluri dinamită pe o copertă care învelea foi albe și atât - asta era romanul.

Lumea era înnebunită după cărțile lui. A căutat explicația și-a găsit una simplă, simplă; decât să citească evenimente fictive fără vreun Dumnezeu, omul aleses să-și citească propria fantezie. Titlul pe care scriitorul îl scotea la vânzare era ideea, începutul, provocarea, impulsul. Și așa se năștea cea mai perfectă literatură - literatura oamenilor. A fiecăruia dintre ei.

Ziarele scriau despre el. Oamenii politici îl citau. Foile albe putea însemna orice: puteau fi

bătălia de la Termopile, puteau fi sex sub patul amantului, puteau fi prepararea ceaiului de mușetel. Orice. Erau sminteala care pune în mișcare creierele nebune sau, dimpotrivă, curățenia care dezvelea sufletele albe.

I s-a spus genial. Chiar se simțea genial. Și conștiința de-a fi fost așa, îi punea simțurile în acțiune. Și opera continua... Tot albă, tot nimic...

Literatură goală!

Peste ani, "Jupiter Times" publica:

"Geniul fiecăruia dintre noi moare, căci a murit forța care-l scotea la iveală. Fără vreun motiv, scriitorul fără nume, s-a aruncat la gumoi.

S-a mototolit ca pe-o hârtie și s-a aruncat la gumoi".

Eram gol. Nu aveam nici un cuvânt care să-mi vorbească. Nici o frază care să-mi amintească de mine. Nimic. Oamenii nu pot trăi cu nimic, pentru că deja ei sunt nimicuri. Nimicuri de milioane de ani.

Cerna Petronela, clubul SF "Xoi"

OM

Stătea acolo de ceva ani. O peniță roasă îl modelase cu grijă. Se simțise mai întâi sec, fără formă, aiurea, o scrijelitură neagră pe foaia de hârtie s-a uitat la ea, a recunoscut-o ca fiind a lui... și-a râs - arăta ca naiba.

Viața lui avea exact 500 de pagini repetate la nesfârșit. Se plimba, mânca, urla, se scuipea pe sine - totul în niște nenorocite de 500 de pagini. Nu se întreba ce rost avea el acolo. Era și gata. Se amuza văzând mutrele uriașe care se holbau la el. În câte-o zi, câte unul îl frunzărea așa repede că îi venea greață ca după aceea să se plictisească al dracului când altul se buchisea tâmpit la fiecare pagină. Și niciodată nu se întreba ce căuta el acolo.

Și-odată... Era primăvară, o știa - mirosea dincolo de iarbă. S-a enervat urât - nenorociții ăia îl căleau pe nervi. Se băgau cu el în cadă, veneau cu el la frigider, îl însoțeau la călărie. Hai, mă, dați-o dracului! Citea și el un vers două și nu vedea

câte-un ochi multidimensional lucindu-i în organe. N-aveau pic de rușine ăia! Așa s-a enervat.

Și noaptea, singur, străbătând lumea lui de 500 de pagini de la un capăt la altul, s-a hotărât. Îi fusese teamă să recunoască că rostul lui acolo era doar plăcerea nebunilor ălora. Dar acum știa.

Și-a luat inima în dinți, și-a împăturit colțul de suflet și-a doua zi s-a dus naibii. Cu primul venit s-a dus. A intrat frumușel într-însul, jegos cum era, și-a rămas Om.

Se băga cu ăla în cadă, venea cu el la frigider, îl însoțea la călărie, mergea cu el la bibliotecă să citească romanul cu nimic.

Era om. Tot jegos, tot enervat de ceilalți. Dar acum lumea lui era 500 de pagini de cosmos.

Cerna Petronela, Clubul SF "Xoi"

Notă

E mare mimne că am mai reușit o dată spargerea zidului de beton armat al inerției și al ostilității! Nu ne-am imaginat vreodată că am putea fi socotiți vinovați, de preluarea și protejarea unui eveniment cultural nonagenar, că trebuie să ne cerem scuze de la mulți prost plasați pentru ceea ce facem!

Cu două echipe de elevi foarte dotați și inimoși ce s-au succedat într-un an pe la redacție, am adunat material pentru trei numere, dar - paradoxal - abia dacă reușim acest modest număr realizat în pripă și "pe furie" ca-n teribilă ilegalitate!

Lupta cu morile de vânt tinde să devină curată sinucidere, riscând lovituri perfide ale unora care confundă revista cu un calorifer sau sînt sincer convinși că este inutilă (sic!) echivalînd-o cu o...poezie sau nu știu care proză anostă de I.Teodorcanu!

Într-un liceu de prestigiu "Unirii" cine nu simte nevoia de a spune ceva deosebit celorlalți, fie și printr-o revistă, nu merită a-i străbate culoarele!

Cu regret trebuie să anunțăm că acest număr este cîntecul nostru de lebedă și deocamdată ne recunoaștem coplesii de cei ce au dorit cu orice preț asfixierea RN, promițînd să o susținem dacă ea ar renaște din propria-i cenă. Mulțumim celor (puțini!) care ne-au înțeles și susținut.

Prof. T. Aioanei

Ne cerem scuze celor al căror material (de bună calitate) nu a fost cuprins în paginile acestui număr din motive de spațiu și concepție tematică.

Revistă lunară editată de LHT (Lufo High Team) - unde nu mai există nici un fel de barieră!

SYMPHOENIX

Revistă ce va fi supusă sancțiunilor direcțiunii

We who are not as others

++ lecții de chitară

Din cuprins:

- Metal Mania
- Pagina Episioniștilor
- Pagina Rapperilor

LHT Top 20 Countdown

METAL-MANIA TOP 6 && TOP 13

Revista
noastră

REDACȚIA: T. Aioanei (redactor-șef), D. Stanciu
Ada Domnescu, Adrian Lăcătuș, Carmen Marin, Camelia Soare, Remus Spînu,
Ligia Vârzaru, Silvia Dogaru, Corina Soare, Cristian Cărămidă, Monica Olaru,
Dora Mărgărit, Lucia Grosu, Daniel Mangu
Thank to Iulia Taudescu&Raluca Mirescu.

Tehnoredacția: Miorel Stan & Ady Petrariu.
Special thanx to Adrian Lăcătuș

Grafica: D. Mangu (coperta 1), Al. Ciucereanu, V. Luțașcu, Dan Străoanu și lucrări din concursul "Ex libris" - Ghimeș - 1994.

Mulțumim Fundației SOROS și firmelor

Pancor Impex SRL și Milcofil pentru sprijinul acordat realizării revistei.

Tehnoredactarea a fost realizată la Centrul Interșcolar de Informatică

Cu noi întreaga lume este mai mică prin
E-MAIL (poșta electronică)!
Zilnic între orele 8-21 puteți trimite
mesajele voastre oriunde în lume!

Telefon/fax/modem: 004 037 616562
E-mail: lufo@lufo.sfos.ro

